

Helyi Esélyegyenlőségi Program

NEMESGULÁCS
Község Önkormányzata

2024-2029.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés.....	4
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	15
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	17
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	54
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	70
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	75
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	76
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
1. A HEP IT részletei.....	78
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	78
Jövőképünk.....	79
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	79
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	80
3. Megvalósítás.....	84
3.1 A megvalósítás előkészítése	84
3.2 A megvalósítás folyamata	84
3.3 Monitoring és visszacsatolás	87
3.4 Nyilvánosság	87
3.6 Érvényesülés, módosítás	88
4. Elfogadás módja és dátuma.....	89

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Nemesgulács Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nemesgulács község a Balaton-felvidék, a Tapolca és Környeke Többcélú Kistérség egyik virágzó települése.

A község rendezett, virágos, fás utcákkal rendelkezik, a belterületét övező külterületen – mely mintegy 800 Ha területen terül el – Magyarország egyik legszebb erdős, hegyes területén található. A település külterületének 100 %-a a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkhoz tartozik. A községet körbevevő hegyek, a Badacsony, a Szent György hegy és a Gulács különleges atmoszférát biztosít az itt lakóknak védett növényeivel és gazdag állatvilágával.

A települést az 1300-as években alapították, 1332-ben már temploma is volt a gulácsi híveknek. Az ismétlődő tűzvészek, a törökdúlás után a korábban nemesi lakosság összetétele megváltozott. Az itt élők nagy része növénytermelésből, különösen szőlőművelésből élt.

A 20. század második felében a település ipari- agrárjellegűvé alakult. A faluban több nagyobb ipari termelő üzem létesült, melyek a mai napig működnek.

Nemesgulács község közigazgatási területe 835 Ha. Határos Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Kisapáti, Gyulakeszi, Káptalanfőti településekkel.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Az Önkormányzat képviselő testülete a 7/2000. (X.24.) számú rendeletével alkotta meg a település jelképeit, a címet és a zászlót.

A település belterületi utcái vezetékes vízzel, gázzal, villanyhálózattal, szennyvízcsatorna-hálózattal, kábeltelevízió hálózattal, telefon és internethálózattal ellátottak. A község belterületén található utak - egy kivétellel - szilárd burkolattal ellátottak.

A település a közúthálózatba a Tapolca – Badacsonytomaj tengely mentén, illetve a vasúthálózatba is bekapcsolódott.

Az önkormányzat képviselő testülete két teret alakított ki a község belterületén. Az egyik tér „Buszforduló” néven ismert, egy részében szolgáltató-kereskedelmi célra beépíthető terület, a másik egy közpark: „Milleniumi közpark”, ahol az országos és helyi ünnepeket a falu lakossága meg szokta tartani.

A község Keresztury Dezsőről elnevezett iskolájában található nagy írónk és oktatási szakemberünk mellszobra. Nemesgulács testvér-települési kapcsolatot ápol a szlovákiai Köbölkút (Gbelce) lakosságával.

Néhány adat a lakosság alakulásáról:

1836-ban 501 fő

1870-ben 620 fő

1900-ban 800 fő

1955-ben 1286 fő

2010-ben 1011 fő

2022-ben 982 fő

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	927	bázis év
2018	930	100,32%
2019	934	100,43%
2020	927	99,25%
2021	917	98,92%
2022	927	101,09%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

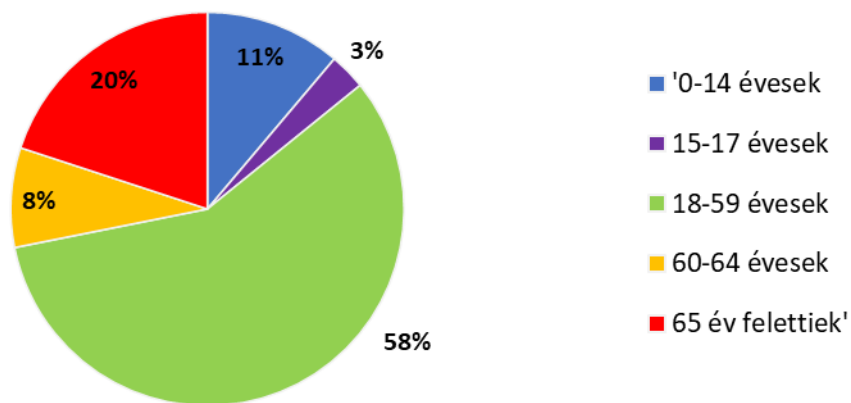

Az elmúlt öt év távlatából megvizsgálva, a település lakosságszáma 2017-2019 közötti években minimális növekedést mutatott, majd 2020-2021 között csökkent és 2022-től ismét növekedésnek indult.

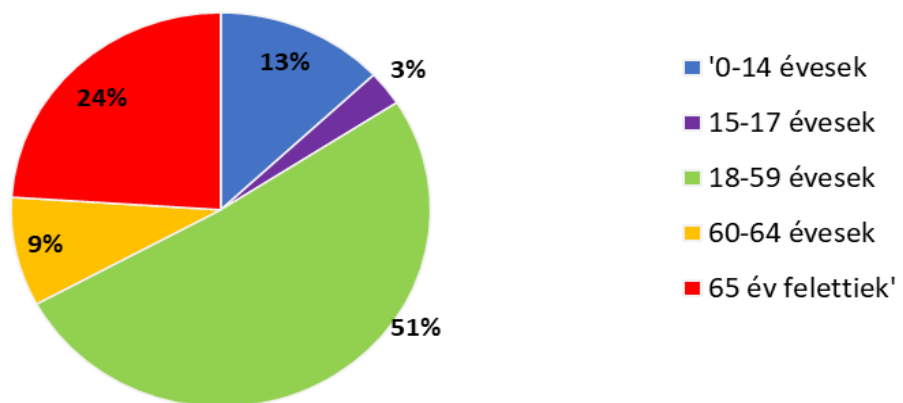
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	501	492	993	50,45%	49,55%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			28	2,82%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	56	64	120	5,64%	6,45%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	14	29	1,51%	1,41%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	289	252	541	29,10%	25,38%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	41	44	85	4,13%	4,43%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	100	118	218	10,07%	11,88%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

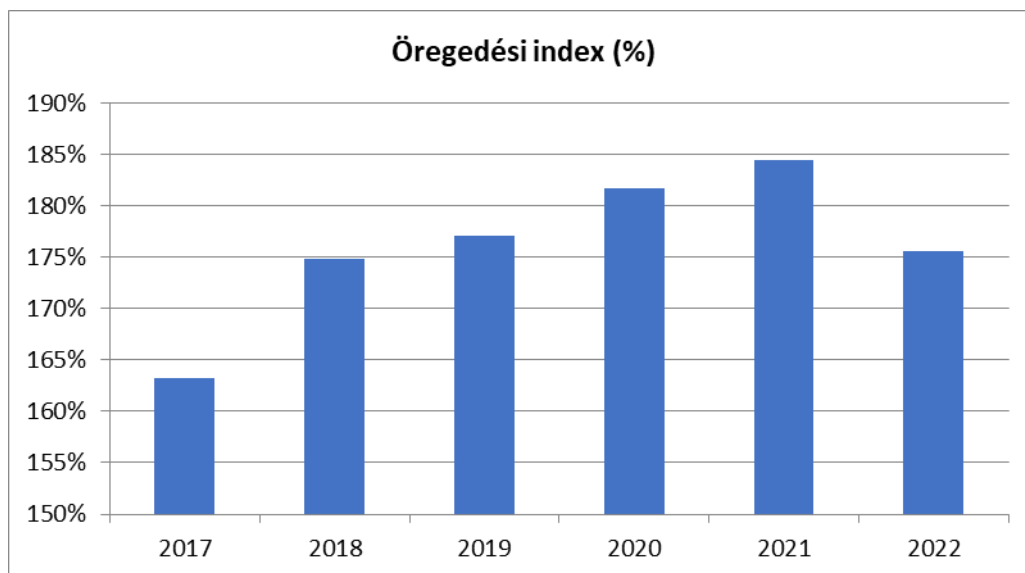

Az állandó népességben a nemek aránya fele-fele arányban oszlik el. Az életkori megoszlásból kiderül, hogy mind a nők és mind a férfiak esetében a 18 és 59 évesek aránya több mint 50 %-os a településen.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	191	117	163,25%
2018	208	119	174,79%
2019	209	118	177,12%
2020	218	120	181,67%
2021	225	122	184,43%
2022	230	131	175,57%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési indexet vizsgálva kimutatható, hogy Nemesgulács község erőteljesen előregedő. A 0-14 éves korú lakosok száma ugyanis és a 65 év felettiekhez képest jelentősen alacsonyabb. Az előregedés a Nemesgulácshoz hasonló településen sajnos nem egyedi probléma, a kisebb méretű falvak, községek nagy hányada szembesül ezzel a problémával. Az intézkedési tervben ezzel az információval mindenképpen számolni kell.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	6,47
2018	0,00
2019	1,07
2020	-3,22
2021	4,34
2022	-8,74

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településre sajnos az elvándorlás a jellemző, ez alól kivételt képezett a 2021-es év mikor az odavándorlások száma nagyban meghaladta az elvándorlások számát.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-6,47
2018	3,23
2019	-3,22
2020	1,07
2021	-15,18
2022	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A halálozások és az élve születések arányát tekintve megállapítható, hogy több a halálozás, mint a gyermekáldás a településen. Többek között ez is az egyik oka lehet a települése előregedésének.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Az egyenlő bánásmód elveinek betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása is. Megléte segíti, hogy mindenki egyenlő méltóságú személyként élhesse az életét, és hogy hatékony jogvédelmet élvezzen, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az Európai Unió elsődleges jogának 1997. óta része a nemre, a fajra vagy az etnikai hovatartozásra, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékossgára, korra vagy szexuális irányultságra alapított mindenfajta megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalma. Az esélyegyenlőség elősegítése nem azonos a diszkrimináció-mentes gyakorlattal. A befogadó társadalom alapja a diszkriminációmentességgel párosuló pozitív cselekvés.

Az esélyegyenlőségi intézkedések értelmezésünk szerint olyan tevékenységek, amelyek közvetlen és pozitív hatással vannak a releváns jogszabályokban nevesített célcsoportok életminőségére.

Nemesgulács Község Önkormányzata arra törekszik, hogy folyamatosan érvényesítse az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Az Európai Bizottság javaslatára és a sajátos magyar adottságok és problémák figyelembevételével 6 olyan terület került kijelölésre, melyek hozzájárulhatnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hazai helyzetének javulásához. Ezek a következők:

1. *Családbarát munkahelyi körülmények megteremtése*, erősítése, melyek elsősorban a kisgyermeket nevelő szülőket hivatottak segíteni abban, hogy mind munkájukat, mind családi-háztartási kötelezettségeiket el tudják látni.
2. *Nemek (férfiak és nők) közti esélykülönbségek csökkentése*. A nők teszik ki a népesség felét. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízssű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya.
3. *Az akadálymentesítés előrehaladása*. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is. Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül előtérbe: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élő számára biztosított infó-kommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához.

Az akadályokkal teli környezet számos célcsoport számára napi szinten jelent komoly problémát tevékenységei végzésében (mozgásukban akadályozottak, idősek, betegek, a kisgyermekkel közlekedők). Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2.§ 1. pontja szerint: "Akadálymentes: az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük. Az akadálymentesítési kötelezettséget nem lehet korlátozni a közsférára, mert a középület, illetve a közhasználatú épület ilyen értelmezését egyik jogszabály sem teszi lehetővé.

Az épületek akadálymentesítési kötelezettsége tehát az Étv 2.§ 9. pontjában meghatározott közhasználatú építmények tekintetében kötelező.

Az információs technológiák adta lehetőségek sok esetben kihasználatlanok és azokat a hátrányos, valamint speciális élethelyzetű csoportok nem érik el. Az internetes, multimédiás, informatikai fejlesztéseknél és eszközbeszerzéseknél biztosítani kell a fogyatékkal élő személyek korlátlan hozzáférhetőségét.

4. *Fogyatékkal élők életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása*. Magyarországon az 1990-es évtizedben jelentősen visszaesett a foglalkoztatottság, és ez a fogyatékos emberek munkaerő-piaci helyzetére is hatással volt. Mintegy 600 ezer fogyatékossgal élő ember van ma Magyarországon, akiknek mindössze 9%-a foglalkoztatott. Foglalkoztatásukhoz komplex akadálymentesítés és képzés szükséges.

A fogyatékos személyek munkahelyi esélyegyenlőtlenségét a szervezetek három tényezőre vezetik vissza. Egyrészt a munkahelyeken akadályozottak a mozgásban, kommunikációban stb., másrészt nehéz e speciális foglalkoztatotti csoport számára megfelelő munkaköröket biztosítani, harmadrészt pedig előítéleteket fogalmaznak meg velük szemben a munkahelyeken. Foglalkoztatási esélyegyenlőségük javításának két alapvető eszköze a munkahelyek akadálymentesítése és az egészségi állapotuknak megfelelő munkakörök kialakítása.

5. *Romák életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása* az Alaptörvény és a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény szabályozza, hogy valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás miatt nem érheti hátrány a munkavállalót. A diszkrimináció mellett az alacsony képzettségi szint is konzerválja a roma népesség alacsony arányú munkaerő-piaci részvételét és előmenetelét.
6. *Más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javítása.*

Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény a települési önkormányzatok számára megteremti annak lehetőségét, hogy helyi esélyegyenlőségi programot fogadjon el. A helyi esélyegyenlőségi program – a továbbiakban: **HEP** –, elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelt figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. A **HEP tartalmazza** a *célok* megvalósításának *forrásigényét* és végrehajtásuk tervezett *ütemezését* is.

Az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy a diszkrimináció tilalmának betartásán túl erőfeszítéseket tegyünk a nők, a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, az idősek valamint a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javítása érdekében. Az esélyegyenlőségi politika tehát nem esik egybe az egyenlő bánásmód biztosításával: mindazon jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein – oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb. –, de legalábbis csökkenjenek az érintett célcsoportokat érő hátrányok. Ugyanakkor a következő elvek, mint alapelvek érvényesüljenek:

- a prevenció elve
- a normalizáció elve
- az integráció elve
- az önrendelkezés elve
- a hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elve
- a rehabilitáció elve
- a személyhez fűződő jogok védelmének elve
- egyenlő bánásmód követelményének elve

Az emberek egymáshoz való viszonyulásán, társadalmi kulturáltságán, személyes tisztességén múlik, hogyan bánt a másik emberrel. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség - és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Nemesgulács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete arra törekszik, hogy megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén:

- a fizikai és kulturális környezetben,
- a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában,
- a szociális és egészségügyi ellátás,
- az iskoláztatási és munkaalkalmak,
- valamint a kulturális és társadalmi élet,
- a sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Vallja, hogy az esélyegyenlőség biztosítása megillet mindenkit (függetlenül nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai, nemzeti hovatartozástól, vallástól, családi állapottól) és tenni kíván ezen csoportok esélyegyenlőségének, egyenlőbánásmódjának biztosításáért.

Törekszik az egyenlő bánásmód elvének érvényesítésére, az esélyegyenlőség elősegítésére. Faji, vallási, nemzetiségi, etnikai, politikai hovatartozásra, fogyatékosagra, szexuális irányultságra, társadalmi származásra, vagyoni helyzetre vonatkozó adatok alapján nem tesz különbséget munkavállalói között.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nemesgulács Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ebktv. 31. §-ába került át.

31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a

társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

(5) A helyi esélyegyenlőségi programot a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el. Képzésüket, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészültét és felülvizsgálatát esélyegyenlőségi mentorok segítik. A települési önkormányzati köztisztviselők, közalkalmazottak képzését a Kormány által rendeletben kijelölt szerv végzi.

(6) A települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

(7) A települési önkormányzatok jogi személyiséggel rendelkező társulása az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha a társulást alkotó települési önkormányzatok mindegyike az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

(8) Esélyegyenlőségi mentor tevékenységet az végezhet, aki

a) rendelkezik felsőfokú végzettséggel,

b) a külön jogszabályban meghatározott képzésen vett részt, és

c) rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott szakmai gyakorlattal.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti.

9/2023. (VI. 27.) önkormányzati rendelete a szociális célú tűzifa támogatás helyi szabályairól,

11/2021. (XII. 2.) önkormányzati rendelet a szociálisan rászorulóknak részére megállapítható települési támogatásokról,

8/2020. (IX. 29.) önkormányzati rendelet a gyermek- és diákétkeztetés intézményi térítési díjáról.

Az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok, így a gyermekek, romák, nők, idősek és fogyatékkal élők számára a helyi szabályozástámogatást kíván nyújtani a beavatkozási területek –

foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociális szolgáltatások, és oktatás – vonatkozásában.

Nemesgulács Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociálisan rászorulóknak részére megállapítható települési támogatásokról szóló 11/2021. (XII. 2.) önkormányzati rendelete alapján az önkormányzat települési támogatást, rendkívüli települési támogatást, temetési támogatást, újszülöttek támogatását, iskolakezdési támogatást, fűtési támogatást és ápolási támogatást biztosít.

Az étkeztetést Nemesgulács Község Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermek és diákétkeztetés intézményi térítési díjairól szóló 8/2020. (IX.29.) önkormányzati rendelete írja le. Az itt igénybe vehető kedvezményt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 148. § (5) bekezdése alapján kell megállapítani.

Nemesgulács Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális célú tűzifa juttatás szabályairól szóló rendelete alapján, szociális tűzifavásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatást nyújt.

A támogatás a belügyminiszteri pályázati kiírás szerint, a szociális tűzifára való jogosultság megállapítása és a támogatás iránti kérelmek benyújtása alapján történik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Költségvetési koncepció – az önkormányzat a koncepció tervezése során, az anyagi lehetőségeinek korlátai között, figyelembe veszi az esélyegyenlőség biztosításához szükséges támogatási és programfinanszírozási lehetőségeket, továbbá a fejlesztések tervezése során gondot fordít a közszolgáltatások akadálymentes megközelíthetőségére.

Gazdasági program- a képviselő-testület a gazdasági program készítése során figyelemmel lesz a helyi esélyegyenlőségi tervben megfogalmazásra kerülő intézkedések végrehajtásához szükséges gazdasági környezet kialakítására.

Településfejlesztési koncepció, Településrendezési terv – Nemesgulács Község Önkormányzata az említett két dokumentumot hatályon kívül helyezte, és az újraalkotásuk folyamatban van. Ezen folyamat során azonban mindenképpen olyan szabályozásokat fogalmaz meg, mely az élhető környezet kialakítására és fenntartására vonatkozik.

Településszerkezeti terv - felülvizsgálata vagy módosítása az országos és térségi érdekek, továbbá a szomszédos települések alapvető jogainak figyelembevételével történik, amely a település térbeli kialakítását, elrendezését, a területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges infrastrukturális elemek elrendezését, a fejlesztések irányát és a védendő környezet meghatározását szolgálja

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Nemesgulács Község Önkormányzata a Tapolca és Környékei Önkormányzati Társulás fenntartásában működő Balaton-felvidéki Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a családsegítést és a gyermekjóléti szolgálat feladatait. A házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetést a „Lesencéktől a Balatonig” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Társulás fenntartásában működő „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja a településen. A védőnői szolgálat 2023. július 1-től a Veszprém Vármegyei Chólnoky Ferenc kórházhoz tartozik, a védőnő székhelye Nemesgulácson van, mellette Kisapáti és Káptalanfői településeken is ellátja a gyerekeket. A házi orvosi ellátást Kisapáti Község Önkormányzatával és Káptalanfői Község Önkormányzatával közösen biztosítja.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A Programban szereplő táblázatok a BM Módszertani útmutatója egységesen rendelkezésre álló, szabályozott tartalommal kerültek feldolgozásra. A helyzetelemzés elkészítéséhez a Központi Statisztikai Hivatal, az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisa (www.teir.hu), a Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Magyar Államkincstár, a helyi Önkormányzat adatbázisai, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2022. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értjük, amikor valaki, vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy abból a helyzetből, önerőből kitörjenek. Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A településen az élet, a lakhatás, a gyermek, az időskorú, a bántalmazott nő veszélyeztetéséből, vagy a fogyatékkal élő személyek ellátatlanságából eredő, azonnali beavatkozást igénylő, esélyegyenlőségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élők jelenleg nincsenek. Azonban az időnkénti munkahelyek hiánya, az elhelyezkedési esélyek romlása a szerény körülmények között élő emberek, családok megélhetési körülményeit rontja.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek egy része a szociális pénzbeli juttatásokból származik, amely a településen belül, a munkalehetőségektől függően változik. Ezek általában egyedül élők. A jövedelem kiegészítés érdekében, aki teheti mellékfoglalkozást vagy alkalmi munkavállalást is végez. A családok döntően saját tulajdonú családi házban élnek. Kevés otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetűtől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. Aki teheti, a családi házához tartozó kertet műveli saját célra. A település adottságait figyelembe véve több család rendelkezik szőlő birtokkal.

A településen roma származású lakosok nem élnek, így ezzel a témával az esélyegyenlőségi programban nem kell kitérni.

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

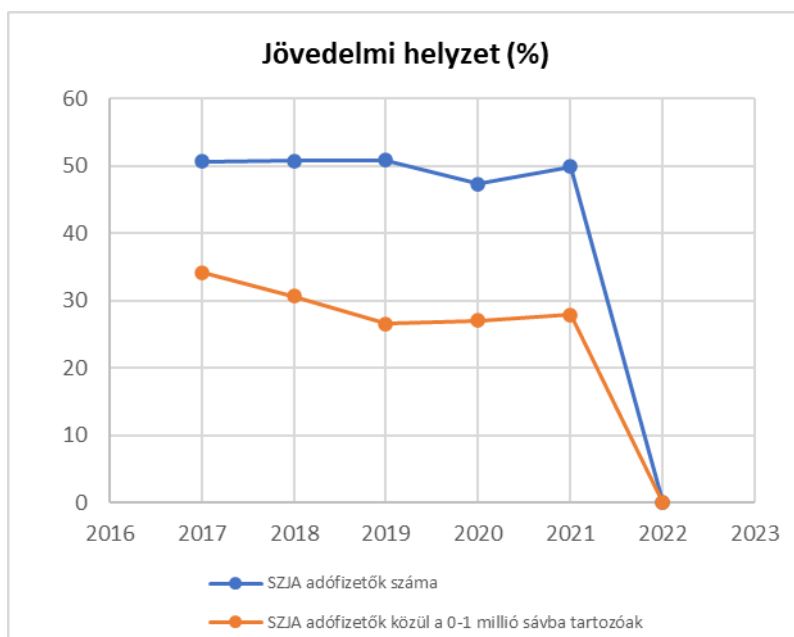
- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét,

formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresőket támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	50,60	34,12
2018	50,75	30,65
2019	50,85	26,57
2020	47,33	27,02
2021	49,90	27,90
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

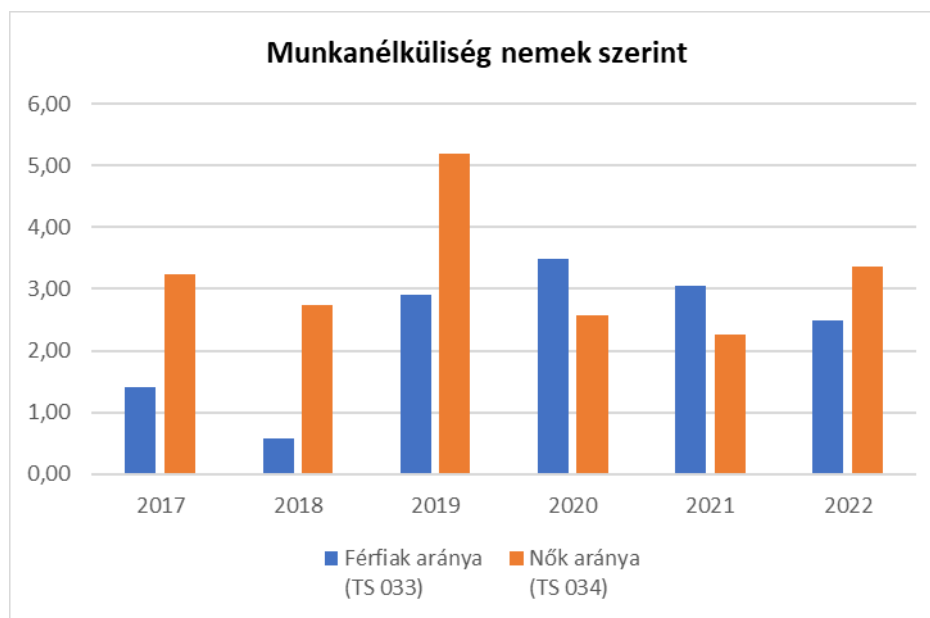
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,41	3,24	2,33%
2018	0,58	2,73	1,66%
2019	2,90	5,20	4,05%
2020	3,48	2,58	3,03%
2021	3,05	2,27	2,66%
2022	2,48	3,36	2,92%

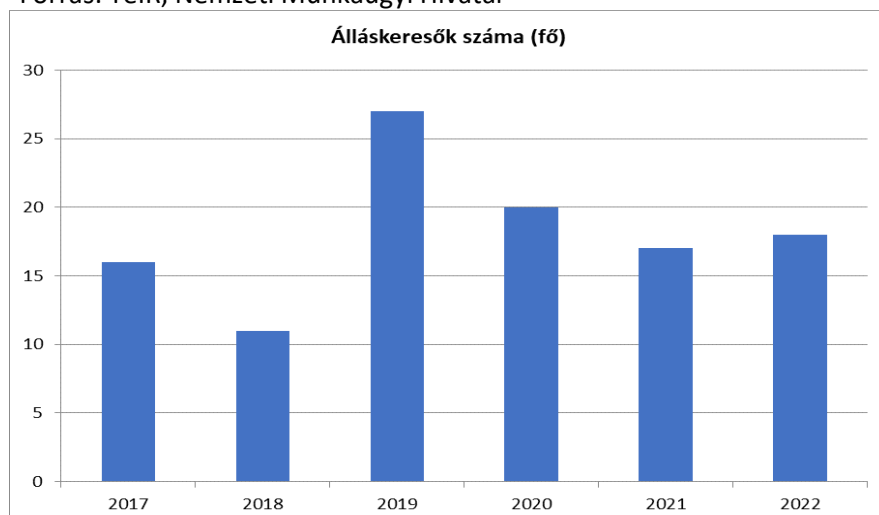
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A számadatok és a táblázatok a 2017 és 2022 közötti időszakban nyilvántartott álláskeresők arányát mutatja az állandó népességben a 15-64 évesek között. Az adatokból jól látszik, hogy hol növekvő hol csökkenő képet mutat, azonban összességében az álláskeresők aránya az elmúlt öt évben minimálisan nőtt. A vizsgált időszakban a nyilvántartott álláskeresők nők aránya mindig magasabb volt mint a férfiak aránya.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	16	11	27	20	17	18
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	5,56%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	1,00	2,00	0,00	1,00	0,00
	%	12,50%	9,09%	7,41%	0,00%	5,88%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	1,00	2,00	0,00	1,00	1,00
	%	6,25%	9,09%	7,41%	0,00%	5,88%	5,56%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	2,00	3,00	1,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	7,41%	15,00%	5,88%	11,11%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	5,00	2,00	0,00	1,00
	%	6,25%	0,00%	18,52%	10,00%	0,00%	5,56%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	0,00	2,00	3,00	1,00	1,00
	%	12,50%	0,00%	7,41%	15,00%	5,88%	5,56%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	0,00	3,00	3,00	1,00	4,00
	%	18,75%	0,00%	11,11%	15,00%	5,88%	22,22%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	1,00	3,00	1,00	1,00	1,00
	%	12,50%	9,09%	11,11%	5,00%	5,88%	5,56%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	3,00	2,00	2,00	6,00	1,00
	%	18,75%	27,27%	7,41%	10,00%	35,29%	5,56%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	5,00	6,00	6,00	5,00	6,00
	%	12,50%	45,45%	22,22%	30,00%	29,41%	33,33%

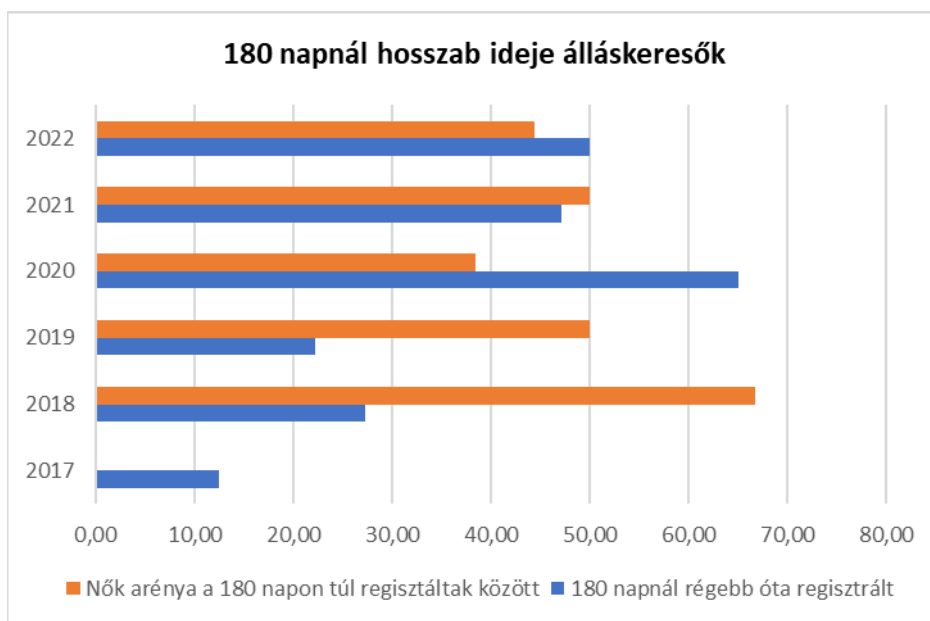
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A korcsoportok szerinti bontás kimutatja, hogy az 50 év feletti munkanélkülivé vált lakosság elhelyezkedése nagyon nehézkes. Az ő számuk az összes vizsgált évben kiemelkedően magas.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	12,50	0,00
2018	27,27	66,67
2019	22,22	50,00
2020	65,00	38,46
2021	47,06	50,00
2022	50,00	44,44

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

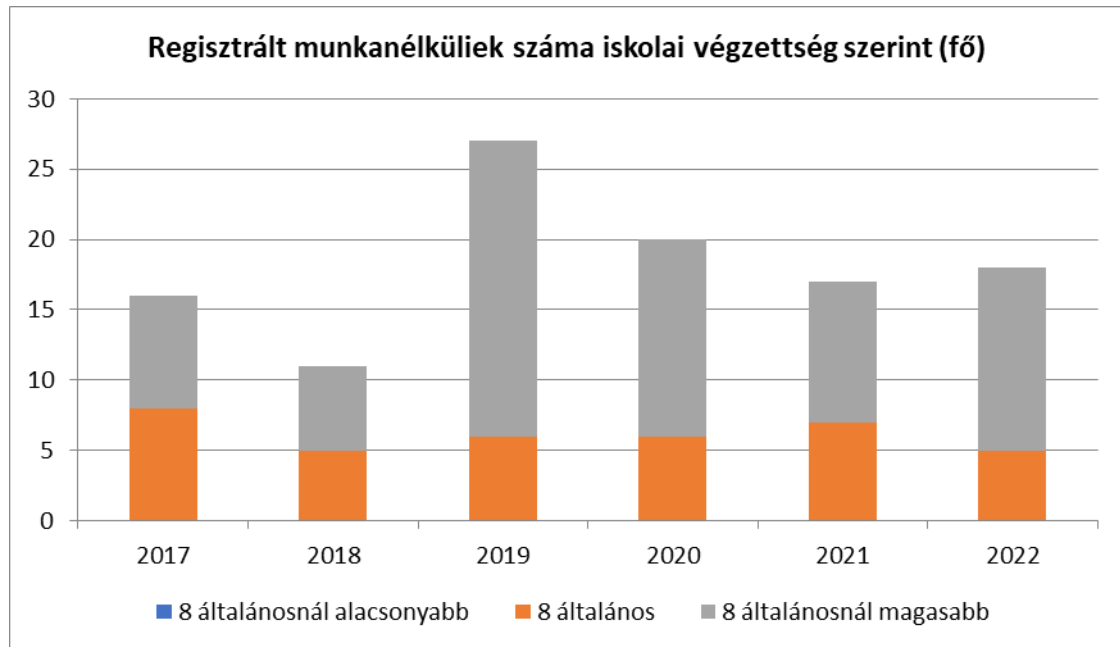

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	16	0	0,00%	8	50,00%	8	50,00%

2018	11	0	0,00%	5	45,45%	6	54,55%
2019	27	0	0,00%	6	22,22%	21	77,78%
2020	20	0	0,00%	6	30,00%	14	70,00%
2021	17	0	0,00%	7	41,18%	10	58,82%
2022	18	0	0,00%	5	27,78%	13	72,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

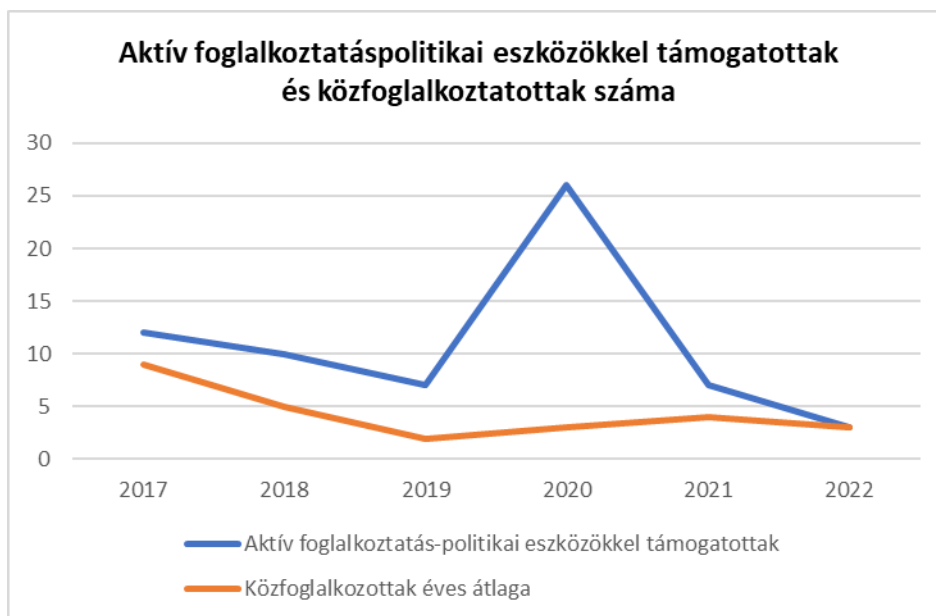

A számadatok és a táblázatok a 2017 és 2022 közötti időszakban a regisztrált munkanélküliek számát mutatja, melyben a 2019-es év kimagasló volt a többihez képest. Sajnos azt lehet látni, hogy az utolsó pár évben a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma nőtt meg a regisztrált munkanélküliek között.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	12	9
2018	10	5
2019	7	2
2020	26	3
2021	7	4
2022	3	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az önkormányzat évente 1-3 főt tud közfoglalkoztatásba bevonni. A településen roma származású lakosok nem élnek, így ezzel a témával az esélyegyenlőségi programban nem kell kitérni.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Nemesgulács megközelíthetősége jónak mondható, hiszen mind közúton, mind pedig vasúton könnyen el lehet érni a települést. A legközelebbi városok Badacsonytomaj és Tapolca, melyek megközelítése mindkét közlekedési formát használva gyorsnak mondható. Kerékpárút sajnos nem található a településen, de a Balatoni Kerékpárkörút közelsége miatt Önkormányzatunk mindenképp tervezi az ehhez történő csatlakoztatást.

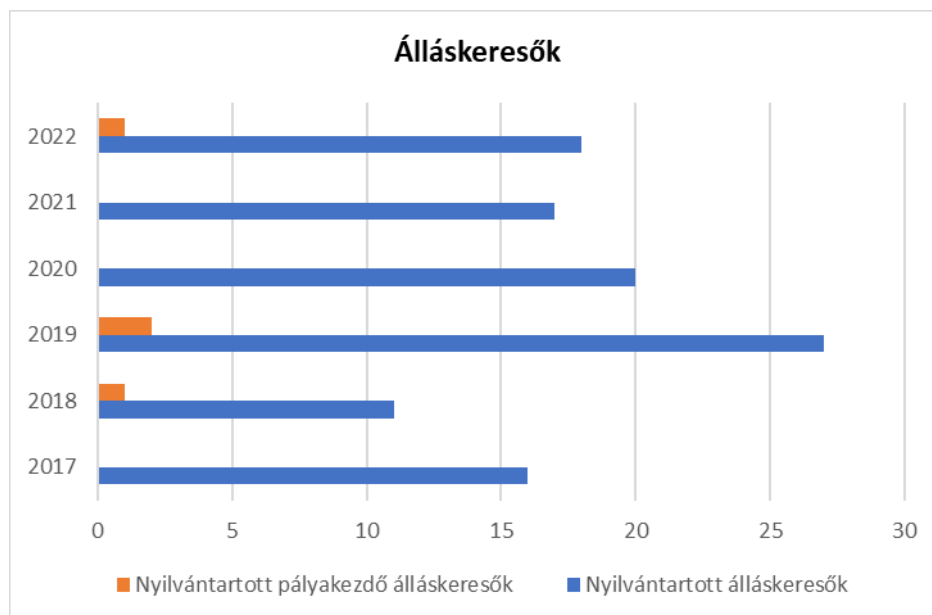
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő szolgáltatásokkal kapcsolatban erőteljes hiány van a településen és környékén. Helyi szinten ilyen jellegű programok nincsenek. Ezeket a szolgáltatásokat a Tapolcai Járási Hivatal Foglalkozási Osztályának segítségével tudják igénybe venni.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	16	0
2018	11	1
2019	27	2
2020	20	0
2021	17	0

2022	18	1
------	----	---

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet, szolgáltatás nincs.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nemesgulácson sem Kisebbségi Önkormányzat, sem pedig magát roma származásúnak valló lakos nincsen.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön a foglalkoztatás területén történő mélyszegénységből, vagy a származásból eredő hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Nincs ilyen lehetőség helyben, de a településen vannak szakemberek, akiktől segítséget lehet kérni.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra

való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. tv. Munkaerőpiaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások 13/A.

§55 (1) Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény a munkahelykeresést, a munkához, valamint megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartását szolgáltatások nyújtásával is elősegíti.

(2) A munkaerő-piaci szolgáltatások formái a következők:

- a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

(3) Az állami foglalkoztatási szerv a (2) bekezdés a) –b) pontjában meghatározott munkaerő-piaci szolgáltatást a (4) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott feltételekkel az alábbiak szerint biztosítja:

- a) pályázati eljárás eredményeként támogatást nyújt, vagy
- b) a 41. § (3) – (4) bekezdése szerinti uniós források bevonásával megvalósuló programok esetében a 2011. évi CVIII. törvény rendelkezései alapján, közbeszerzési eljárás keretében vásárol.

Képzések elősegítése

14. § (1) Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

- a) aki álláskereső,
- b) aki 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét – nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresési járadékra és álláskeresési segélyre nem szerzett jogosultságot,
- c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,
- d) aki rehabilitációs ellátásban részesül,
- e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
- f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá

g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és

a) a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves – gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves – korának betöltését követően kezdődik meg, valamint

b) a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

Képzési támogatásként

a) az (1) bekezdés a)–b) pontjában, valamint e)–g) pontjában meghatározott személy részére a b)

pontban foglaltak kivételével

aa) kereset kiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint

ab) a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;

b) az (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák

megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.

14/A. § (1) Az állami foglalkoztatási szerv a – külön jogszabály szerint érvényes munkaerőigénnyel rendelkező – munkaadóval, a munkaadó erre irányuló kérelme esetén megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy

a) az állami foglalkoztatási szerv a munkaerőigény kielégítése érdekében képzési támogatást állam által elismert szakképesítést nyújtó képzésben, vagy munkakör betöltéséhez, foglalkozás, tevékenység gyakorlásához szükséges képesítés megszerzésére irányuló képzésben (betanító képzésben), valamint a közúti közlekedés C, D és E járműkategóriájára érvényes vezetői engedély és gépjárművezetői képesítési igazolvány megszerzését biztosító képzésben történő részvételhez,

b) a munkaadó vállalja, hogy az a) pontban meghatározott álláskeresővel vagy a képzés megkezdését megelőzően, vagy a képzés alatt, vagy a képzés által nyújtott szakképesítés megszerzését követően munkaviszonyt létesít.

Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások

16. § (1) A munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb ötven százalékának, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb hatvan százalékának megfelelő összegű támogatás nyújtható, ha a munkaadó

a) a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja, és

b) a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónapban a munkavállaló munkaviszonyát a működési körében felmerülő okból felmondással nem szüntette meg, és

c) kötelezettséget vállal arra, hogy a b) pont szerinti munkaviszony megszüntetésére a támogatás folyósításának időtartama alatt sem kerül sor.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható.

(3) Ha a munkaadó a szövetkezetekről szóló törvény szerinti szociális szövetkezet, a támogatás mértéke a munkabér és járuléka legfeljebb 70 százalékáig terjedhet feltéve, hogy a munkaadó vállalja a hátrányos helyzetű személy tovább foglalkoztatását legalább a támogatás folyósítási időtartama 50 százalékának megfelelő időtartamra.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott támogatás esetén a támogatás és a tovább foglalkoztatás együttes időtartama legfeljebb egy év, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatása esetén legfeljebb két év lehet.

24. § Az álláskereső részére – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

Álláskeresői járadék

25. § (1) Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki

a) álláskereső,

b) az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében

meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,

d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami

foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltételek alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha

b) egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,

c) a várható kereset az álláskeresői járadék összegét, illetőleg – amennyiben az álláskeresői

járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb – a kötelező legkisebb munkabér

összegét eléri,

d) a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és

visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli

gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg,

e) az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik.

(3) A megváltozott munkaképességű álláskereső esetében az (1) bekezdés d) pontjában előírt

feltétel alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha megfelel a (2) bekezdés a)–c) és e)

pontjában foglalt feltételeknek, és a munkahely és a lakóhely közötti naponta – a megváltozott

munkaképességű álláskereső által igénybe vehető közlekedési eszközzel – történő oda- és

visszautazás ideje a két órát nem haladja meg.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogosultsági idő időtartamába nem számítható be a fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama, kivéve, ha annak igénybevételére

a) háromévesnél – ha a munkavállaló a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben

részesül, tizennégy évesnél – fiatalabb gyermek gondozása, vagy tizenkét évesnél fiatalabb beteg

gyermek otthoni ápolása [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban:

Mt.) 128. § és 130. §], valamint

b) közeli hozzátartozó ápolása [Mt. 131. § (1) és (2) bekezdése], továbbá

d) önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés miatt kerül sor.

(5) Az álláskereső részére a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú

munkalehetőség felajánlható.

(6) Az álláskeresői járadék folyósításának időtartama alatt folytatott alkalmi foglalkoztatásnak

minősülő munkaviszony időtartama az álláskeresői járadék folyósítási idejének kimerítését vagy

megszüntetését követően megállapított álláskeresői járadék esetében nem vehető figyelembe

jogosultsági időként.

Álláskeresői járadék mértéke

26. § (1) Az álláskeresői járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott munkaerő-piaci járulék alapja (a továbbiakban: járulékalap) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik

járadékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

(2) Ha az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben több munkaadóval állt munkaviszonyban, vagy több vállalkozói tevékenységet is folytatott, vagy munkaviszonyban állt és vállalkozói tevékenységet is folytatott, az álláskeresői járadék összegét valamennyi munkaadónál, illetőleg vállalkozói tevékenysége során elért járadékalap alapulvételével kell az (1) bekezdés szerint kiszámítani.

(3) Megelőző négy naptári negyedévi járadékalap hiányában a járadék számításának alapja a négy naptári negyedévnél rövidebb időszakban elért járadékalap havi átlagos összege. Ha a megelőző négy naptári negyedévben egyáltalán nincs az álláskeresőnek járadékalapja, akkor az álláskeresői járadék megállapításának alapja a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér 130 százaléka.

(4) Az egy napra járó álláskeresői járadék számításának alapja az (1) és (3) bekezdésben meghatározott összeg harmincad része.

(5) Az álláskeresői járadék napi összege a (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

(6) A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló rendeletek hatálya alá tartozó személyek esetében az Európai Gazdasági Térség másik tagállamában szerzett bért, szakmai jövedelmet vagy átlagkeresetet az (1) bekezdésben meghatározott járadékalapként kell figyelembe venni.

(7) A 27. § (12) bekezdésében meghatározott ideiglenes ellátás összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér 60 százaléka.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély

30. § (1) Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői segélyt (a továbbiakban: álláskeresői segély) kell megállapítani, ha

a) rendelkezik a 25. § (1) bekezdésének c)–d) pontjában, meghatározott feltételekkel, és

b) a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv – kereső tevékenység miatt – megszüntette és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot,

c) az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy a b) pontban meghatározott megszüntetését követően három éven belül betöltötte a b) pontban meghatározott életkort, és

d) rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és

e) korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balett-művészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

(2) Az álláskeresői segély összegét a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40 százalékának alapulvételével kell megállapítani. Ha a 26. §

(1) bekezdésében meghatározott járadékalap az előbbi összegnél alacsonyabb volt, az álláskeresői segély összegét a járadékalap alapulvételével kell megállapítani. Az egy napra járó álláskeresői segély összege az előzőekben foglaltak szerint meghatározott segélyalap harmincad része.

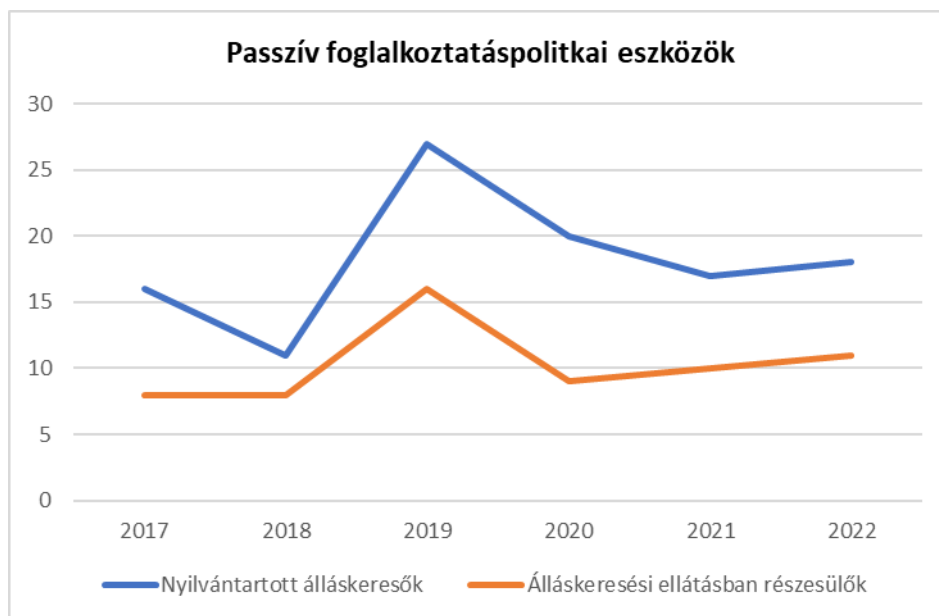
(3) Az álláskeresői segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósíthat.

Költségtérítés

32. § Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételével felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni. Jogszabály az álláskereső részére az e §-ban felsorolt okokból felmerült.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	16	2,58%	8	50,00%
2018	11	1,82%	8	72,73%
2019	27	4,45%	16	59,26%
2020	20	3,40%	9	45,00%
2021	17	2,98%	10	58,82%
2022	18	3,18%	11	61,11%

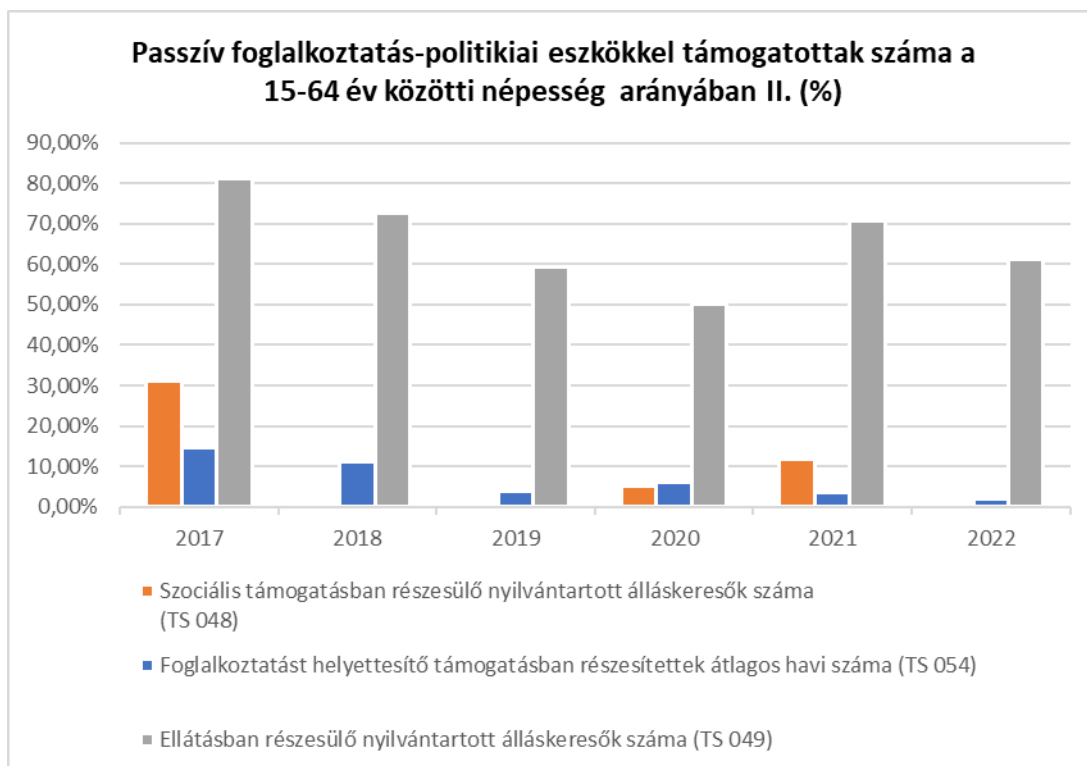
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált évek azt mutatják, hogy az álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartottak száma 2019-ben kimagaslóan magas volt, de utána években csökkenő tendenciát mutat.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %ában	Fő	Nyilvántartottak %ában	Fő	Nyilvántartottak %ában
2017	5	31,25%	2	14,75%	13	81,25%
2018	0	0,00%	1	11,09%	8	72,73%
2019	0	0,00%	1	3,85%	16	59,26%
2020	1	5,00%	1	6,05%	10	50,00%
2021	2	11,76%	1	3,71%	12	70,59%
2022	0	0,00%	0	2,00%	11	61,11%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma a 2018 és 2021 között stagnált majd csökkent. Ez ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők aránya 2017 és 2020 között csökkent, majd 2021-ben ismét emelkedni kezdett, de 2022-ben újra csökkenést mutat.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	1
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH

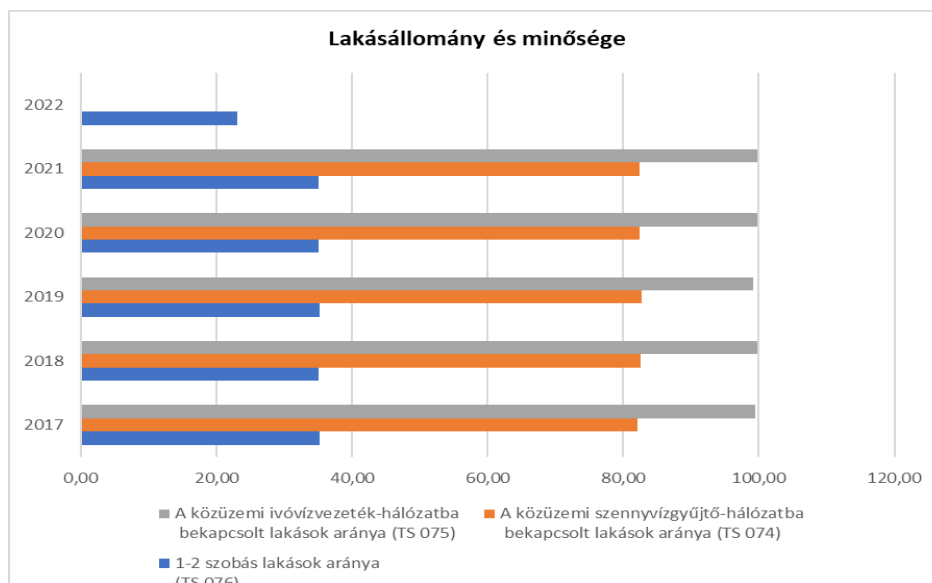
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és

hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakás- állomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	380	2	5,26	35,26	82,11	99,47
2018	379	1	2,64	35,09	82,59	99,74
2019	381	2	5,25	35,17	82,68	99,21
2020	382	1	2,62	35,08	82,46	99,74
2021	382	0	0,00	35,08	82,46	99,74
2022	382	0	0,00	23,04	0,00	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati
adatok

A fenti időszakban megállapítható, hogy 2017 és 2020 közötti időszakban épültek új lakások a településen.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	380	n.a.	6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	379	n.a.	6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	381	n.a.	6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	382	n.a.	6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	382	n.a.	6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	382	n.a.	6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

Nemesgulácson önkormányzati tulajdonban összesen 6 db lakás van. Ezek nagy része belterületen, egy pedig a belterülethez közel eső Bányatelepen található. Ez utóbbi jelenleg használaton kívüli.

b) szociális lakhatás

Sem szociális lakásállománnyal, sem pedig egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal a település nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön, olyan lakott épület, mely elégtelen körülményekkel rendelkezik, nincs tudomásunk. Erre vonatkozó Önkormányzati adat hivatalunkban nem található.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	112
2018	n.a.	110
2019	n.a.	124
2020	n.a.	266

2021	n.a.	35
2022	n.a.	116

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Nemesgulácson az eladósodottságra vonatkozóan konkrét adatokkal nem rendelkezünk.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nemesgulács külterületén, a Tücsök-tanyán és a Köbölkút-hegyen is jelentős számú állandó lakos él. Rajtuk kívül a nyári időszakban érkeznek még az ingatlanjaikra a telektulajdonosok. Összességében a lakásállomány mennyiségével és minőségével Nemesgulácson nincs kiemelkedő, megoldandó probléma. A lakásfenntartási támogatás is inkább az országos viszonylatban is megjelentő szegénységre vezethető vissza.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregációval veszélyeztetett területek Nemesgulács község területén nem találhatók, a lakosság területi átrendeződésének folyamatait nem tapasztaltuk.

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A lakosság területi átrendeződésének folyamatait nem tapasztaltuk.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyóellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)

	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	1	18	10,01
2018	1	0	0	1	23	8,83
2019	1	0	0	0	26	2,57
2020	1	0	0	0	21	2,09
2021	1	0	0	0	25	2,66
2022	1	0	0	0	29	2,17

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Nemesgulács községben az orvosi rendelőben a háziorvosi szolgálatot dr. Maczó Háziorvosi és Szolgáltató Betéti társaság látja el. A védőnői szolgálat is a rendelőben érhető el. Hétvégén és ünnepnapokon Tapolcán, a kórház területén **központi ügyelet** működik, ahol sürgős eseteket látják el.

A fogászati alapellátás Tapolcán biztosított. A községben fiókgyógyszertár nincs, a legközelebbi Gyógyszertár Tapolcán vagy Badacsonytomajon érhető el.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Szűrővizsgálatokra Tapolcán, Veszprémben vagy Zalaegerszegen van lehetőség, évente egyszer a település szűrőbuszt igényel, ahol a szűrések nagy részét egy helyen el tudják végeztetni.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátás Tapolcán, Veszprémben biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen közétkeztetés nincsen.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Elsősorban a szabadban végezhető sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára biztosított. A tavaszi időszaktól kezdődően az Önkormányzat tulajdonát képező nyitott sportpálya várja a sportolni vágyókat. Ősztől tavaszig a helyi művelődési ház ad helyet a sportolni vágyóknak. Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A családsegítést és a támogató szolgáltatást a Balaton-felvidéki Szociális és Gyermejjóléti Szolgálat biztosítja, fogadóórát kedden 11.00 -12.00-ig tartanak a polgármesteri hivatalban. A házi segítségnyújtást és a szociális étkezést az „Együtt Egymásért” – Szociális és Gyermejjóléti Szolgálat biztosítja.

g) droprevenciós szolgáltatások;

A településen droprevenciós szolgáltatás nem működik.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor történt hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az Önkormányzat által biztosított szociális juttatásokhoz elsősorban az alacsony jövedelemmel rendelkező családok juthatnak hozzá.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közősségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Nemesgulács község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 1.potn és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. A képviselő testület tagjainak száma 7 fő, és éves munkaterv szerint ülésezik. Az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt-, rendkívüli és ünnepi ülés, valamint évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. Az ülésekre, a napirendi pontok érintettjei meghívást kapnak.

A községben Művelődési és Sportház működik. Rendszeresek a kulturális programok, egyesületek, klubok működnek, amelyek nyitottak, aktívan részt vesznek a település életében. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel Nemesgulács fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a településen élő „szellemi tőkét” bevonja a község társadalmi életébe.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a

szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	171	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen etnikai hovatartozásból eredő konfliktusokról nincs tudomásunk.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Településünkön a helyi közösség szolidaritását az önkéntes munkában való részvétel jellemzi leginkább. A lakosok minden évben többször is segítséget nyújtanak a közösségi programok szervezésekor, például a májusfa állításában, szüreti felvonuláson való aktív részvétellel, falu karácsonyfájának díszítése, egyéb rendezvények során.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nem releváns.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen nincs tudomásunk helyi lakossági önszerveződésről.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma közösség nincs, így nemzetiségi önkormányzat sincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön
--

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Foglalkoztatást elősegítő programok hiánya	A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával karöltve foglalkoztatást segítő programok szervezése a településen.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A gyermekeket érintő jogszabályok általános ismertetése:

Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a gyermekétkeztetés,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,

- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása
- b) a védelembe vétel,
- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott jogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, az illetékes hatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Nemesgulács településen a demográfiai adatokból kiolvasható, hogy évente csak néhány gyermek születik.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	501	492	993	50,45%	49,55%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			28	2,82%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	56	64	120	5,64%	6,45%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	14	29	1,51%	1,41%

Forrás: TelR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	1
2020	0	3
2021	0	2
2022	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

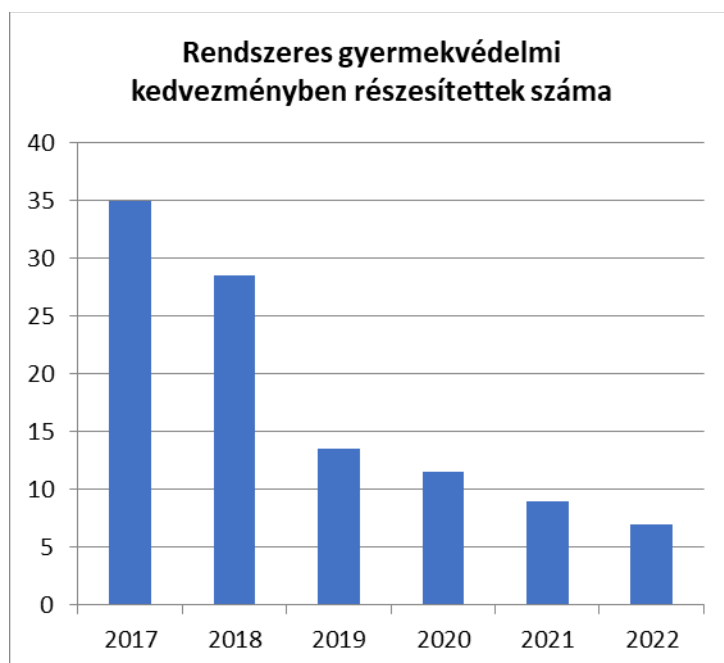
Nemesgulácson a 2017-2022 közötti időszakban nem volt védelembe vett kiskorú gyermek a településen.

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	35
2018	29
2019	14
2020	12
2021	9
2022	7

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

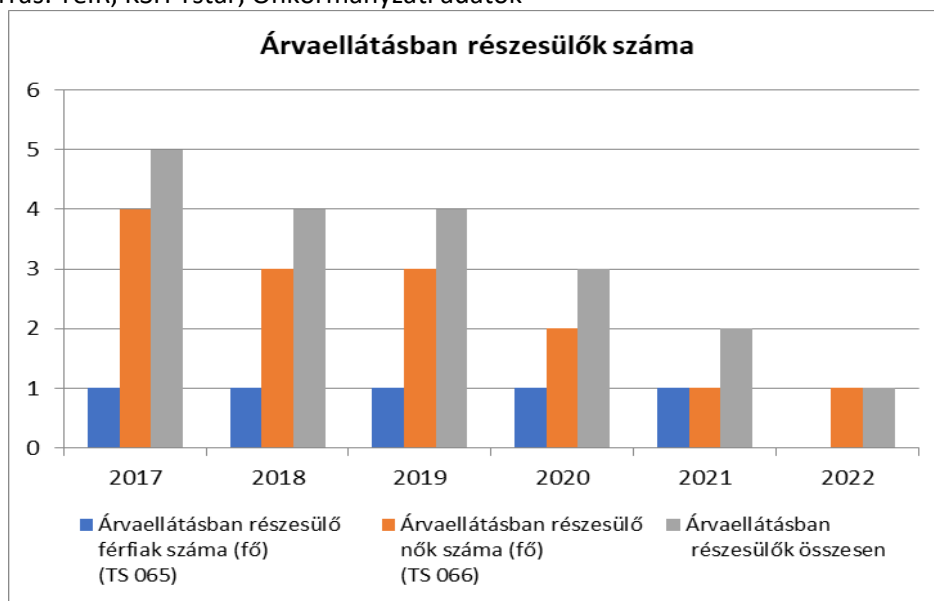
A településen 2017 és 2022 között a vizsgált időszakban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről évre csökkent.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	1	4	5
2018	1	3	4
2019	1	3	4
2020	1	2	3

2021	1	1	2
2022	0	11	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az önkormányzat – saját hatáskörében – olyan helyi juttatások megállapítására is jogosult, melyet törvény nem ír kötelező feladatként elő számára. Nemesgulács Község Önkormányzata az 1997. évi XXXI. törvény felhatalmazása alapján külön támogatásként újszülött támogatást és beiskolázási támogatást állapít meg a helyi lakosok számára.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Nemesgulács község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2020. (IX. 29.) rendelete az étkezési térítési díjakról kedvezmények a rendelet melléklete szerint, az intézményi ellátásra kötött megállapodásban kimutatott nyersanyagköltség és a térítési díj különbözetét minden intézményi ellátott gyermeknek az önkormányzat támogatásként biztosítja.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem jár a településen működtetett óvodába, iskolába.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

1 külföldi állampolgársággal rendelkező gyermek van a településen, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekekről nincs tudomásunk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, telepszerű lakókörnyezet nem található a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	26	-
2018	1	31	31,00
2019	1	30	30,00
2020	1	34	34,00
2021	1	37	37,00
2022	1	36	36,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2023. július 1-től a Veszprém Vármegyei Cholnoky Ferenc Kórházhoz kerültek át a védőnők. Jelenleg 1 védőnő látja el a Nemesgulács, Káptalantóti, Kisapáti és Gyulakeszi községekben ezt a feladatot. A védőnő székhelye Nemesgulácson az orvosi rendelőben van.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Nemesgulács községben nincs külön gyermekorvos, a háziorvos látja el egyaránt a felnőtt és a gyermek lakosokat.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek ellátása megoldott, a logopédiai fejlesztő foglalkozások az adott iskolában és óvodában történnek, ahol szakképzett szakember segít. Amennyiben az óvodákban és iskolákban nincs megfelelő (speciális ellátás) lehetőség, a korai fejlesztés, és a rehabilitációra szoruló gyermekeket Tapolcára, vagy Veszprémbe vihetik a szüleik.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az Önkormányzat a következő gyermekjóléti típusú alapellátásokat biztosítja a településen lakóhellyel rendelkező gyermekek részére:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása.

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az önkormányzat társulási formában biztosítja a gyermekjóléti szolgálatot. Ha egy kisgyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerülne, az önkormányzat jegyzője jelzéssel él a gyermekvédelmi rendszer felé, majd az illetékes családsegítő megkezdi az alapellátást és kezdeményezi a gyermekvédelemben vételét.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nemesgulács településen bölcsőde nem működik.

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény alapján a gyermeknek joga van

- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.
- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.
- a fogyatékos vagy tartósan betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak

Az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek joga van

- származása, vér szerinti családja megismeréséhez és - a vér szerinti család beleegyezése mellett - a kapcsolattartáshoz.
- mindkét szülőjével kapcsolatot tartson abban az esetben is, ha a szülők különböző államokban élnek.

A gyermek szüleitől vagy más hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon választható el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani. A gyermeknek joga van -

örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

Ha egy kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése veszélybe kerül, az önkormányzat jegyzője jelzéssel él a gyermekvédelmi rendszer felé, majd az illetékes családsegítő megkezdi az alapellátást és kezdeményezi a gyermekvédelembe vételét.

Nemesgulács településen védelembe vett gyermek jelenleg nincs.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére. A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztés, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított a Művelődési- és Sportház nagytermében, valamint a füves futballpályán, valamint a játszótér melletti kispályán.

A településen sportegyesület működik, melynek berkein belül a gyerekek a labdarúgást gyakorolhatják.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az étkeztetést az Önkormányzat a Vizeli Róbert egyéni vállalkozó által készített és az intézmények területére, tálalókonyhájába kiszállított készétel útján biztosítja. Az étkezési térítési díj alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható a településen.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az Óvodai étkeztetésben találhatóak kedvezmények a rászorulóknak számára, hiszen több gyermek is részesül ingyenes étkeztetésben.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszűntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A Nemesgulács Község Önkormányzata által társulásban működtetett Napközi Otthonos Óvodában, valamint a szintén a településen található Tatay Sándor Általános Iskola Nemesgulácsi Keresztury Dezső Tagiskolája a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása részben megoldott.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvoda, iskolai nevelése, ellátása tekintetében az intézmények végzi az enyhe fokban értelmi fogyatékos gyermekek, a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek és a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermekek nevelését.

Az intézmény nem tudja fejleszteni a látássérült, a hallássérült, mozgáskorlátozott, autista, illetve halmozottan fogyatékos gyermekeket.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	39	0	0,00
2018	37	0	0,00
2019	37	0	0,00
2020	44	1	2,27
2021	49	0	0,00
2022	n.a	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	95	3	3,16
2018	79	0	0,00
2019	72	0	0,00
2020	64	0	0,00
2021	69	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	3	0
2018	6	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen Közös Fenntartású Napközi Otthonos Óvoda működik, Nemesgulács székhellyel. A nemesgulácsi gyermekek mellett járnak ide Káptalantótiból, Kisapátiból is gyermekek. A maximális férőhely az utóbbi években kihasználatlan. Az óvodában 2 csoport működik. Jelenleg négy óvodapedagógus dolgozik, melyből három diplomás, rajtuk kívül pedig 2 dajka látja el az óvodai feladatokat.

Az óvodai egészségnevelést törvény írja elő. Az egészségnevelést a következő tevékenységformák kiemelkedően szolgálják: mindennapos séta, kirándulás, napfürdő, levegőzés, pihenés, megfelelő nyugalom biztosítása, egyéni alvásigény figyelembevétele. A testi képességek fejlődésének segítése, mozgásos játékok szervezése, amelyek a természetes mozgásokból építkeznek. Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.

Fentieket figyelembe véve fontos lenne az úszásoktatás, és a szabadlevegőn tartózkodás.

Az Óvoda játszótérrel jól felszerelt, sokféle mozgást fejlesztő játszótéri eszközzel rendelkezünk, a gyerekek befogadására használt épület felújítás 2019-ben valósult meg.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	0	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	4	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30	16.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	július vagy augusztus hónap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú	Óvodai gyermek-	Óvodai férőhelyek	Óvodai feladatellátási	Óvodába beírt	Óvodai gyógy-	Gyógy-pedagógiai	Egy óvodai gyermek-
----	---------------	-----------------	-------------------	------------------------	---------------	---------------	------------------	---------------------

	gyermek- száma	csoportok száma – gyógy- pedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	száma (gyógy- pedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	helyek száma (gyógy- pedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	gyermek- száma (gyógy- pedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	pedagógiai gyermek- csoportok száma (TS 086)	oktatásban részesülő óvodás gyermek- száma az integráltan oktatott SNI gyermek- száma nélkül (TS 091)	csoportra jutó gyermek- száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	26	2	50	1	39	0	0	20
2018	31	2	50	1	37	0	0	19
2019	30	2	50	1	37	0	0	19
2020	34	2	50	1	44	0	0	22
2021	37	2	50	1	49	0	0	25
2022	36	2	50	1	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	11,88	48,42
2018	0	6	1	13,17	48,10
2019	0	6	1	12,00	45,83
2020	0	5	1	12,80	50,00
2021	0	5	1	13,80	57,97
2022	0	0	1	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a
nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	14
2018	25
2019	16
2020	13
2021	9
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs problémára vonatkozó jelzés nem érkezett az önkormányzathoz.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

Nem releváns.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Pozitív diszkriminációra vonatkozó a fogyatékkal élő gyermekek ellátására vonatkozó esetekben van példa, így az utazási kedvezmény, a tankönyvtámogatás, és emelt családi pótlék.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	n.a.	3
2018	0	0	n.a.	5
2019	0	0	n.a.	3
2020	0	0	n.a.	0
2021	0	0	n.a.	0
2022	0	0	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyerekek iskolán kívüli szabadidős tevékenysége a településen nem megoldott	Gyerekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének hasznos eltöltése
Fogyatékkal élő és ép gyermekek találkozásának lehetőségei (napi szinten) minimálisak, vagy egyáltalán nincsenek	Érzékenyítő foglalkozások az ép gyermekek részére. Iskolai pályázat gyermekeknek, ami sérült társaikról szól. Közös gyermekprogramok szervezése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében, egyenlő bánásmód illeti meg őket a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén, a szociális biztonság területén.

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmeneteli lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A nők és férfiak közötti egyenlőtlenség okai, amely jelenleg is észrevehető a mai magyar társadalomban a szocializációs folyamatok legmélyebb gyökerei között keresendő, és nem könnyű tenni ellene. Nagyon nehezen észrevehető, mert sokszor maguk a nők azok, akik tiltakoznak, ha arról van szó, hogy a mindennapi életükben hátrányt szenvednek-e el a férfiakhoz képest. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve is tiltja, de az egyenlőtlenség felszámolása érdekében jogszabályi szinten alig történik valami.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők és férfiak eltérő társadalmi helyzetű csoportok. Eltérő helyzetüket különböző szükségleteik, speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáik tartják fenn.

A két nem közötti egyenlőtlenség megszüntetésének egyik eszköze a települési esélyegyenlőségi programban meghatározott célok, intézkedések.

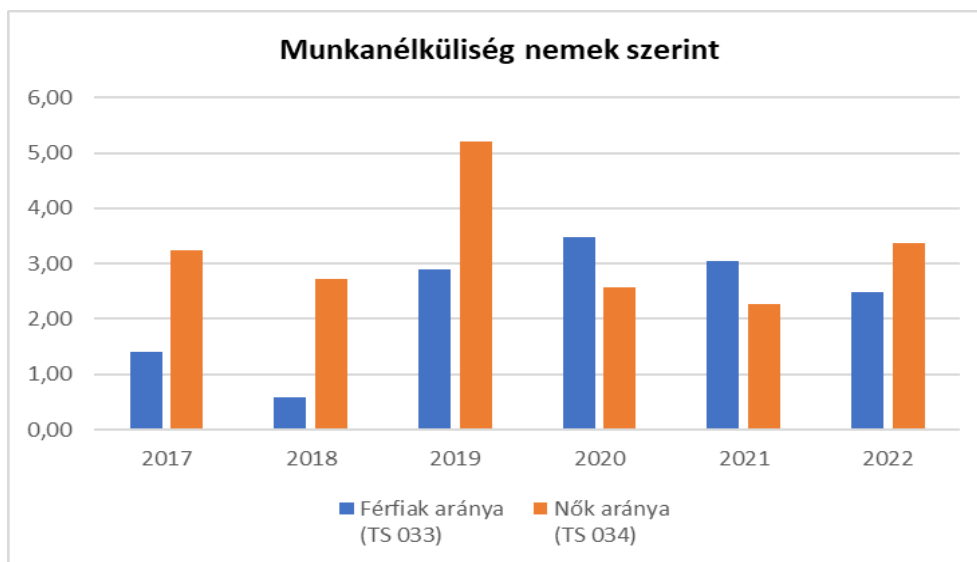
Magyarország szinte minden településére jellemző, hogy kisgyermekkorban a nők száma kevesebb, az életkor előre haladtával a férfiak száma fokozatosan csökken és időskorúak között már jellemzően a nők száma több.

Az önkormányzatok és annak intézményei a kiindulási időpontban csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,41	3,24	2,33%
2018	0,58	2,73	1,66%
2019	2,9	5,2	4,05%
2020	3,48	2,58	3,03%
2021	3,05	2,27	2,66%
2022	2,48	3,36	2,92%

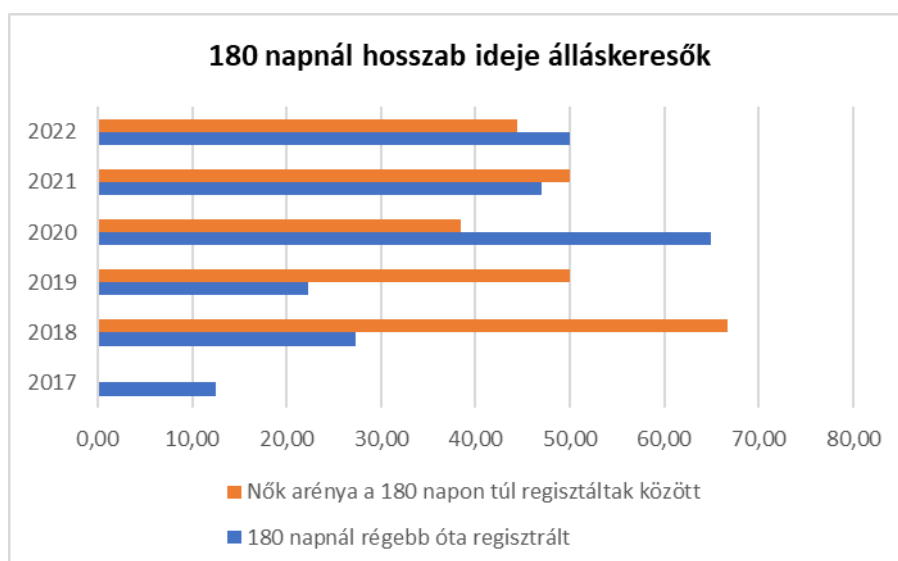
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső

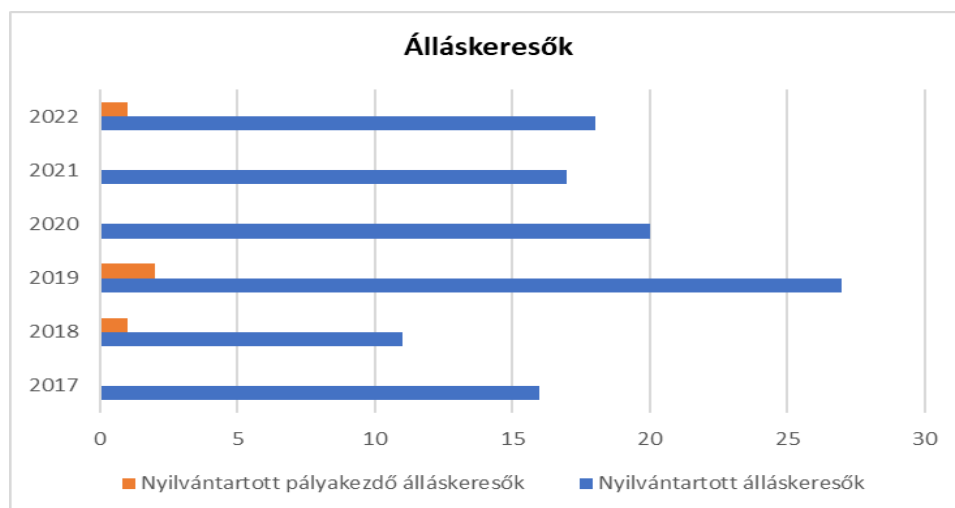
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2017	12,5	0
2018	27,27	66,67
2019	22,22	50
2020	65	38,46
2021	47,06	50
2022	50	44,44

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	16	0
2018	11	1
2019	27	2
2020	20	0
2021	17	0
2022	18	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön az elmúlt időszak elemzése azt mutatják, hogy a munkanélküliek között a nők aránya magasabb, mint a férfiaké ugyanezen időszakokra vonatkozóan.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nemesgulácson sem képzési programok, sem pedig foglalkozást segítő programok nem voltak a 2017 és 2022 közötti időszakban.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedésével kapcsolatban külön nem áll rendelkezésre információ. A munkanélküliségi mutatók elemzésekor azonban már tárgyaltuk, hogy Nemesgulácson a munkanélküliek alacsony végzettsége nem döntően befolyásolja az elhelyezkedést.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Településünkön a nők esetében a foglalkoztatás területén történő hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkahelyi esélyegyenlőtlenségének lehetséges okai közül a leggyakrabban a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségei merülnek fel. E problémának az enyhítésére a munkaidő kedvezmény alkalmazása válhat gyakorlattá, melynek alkalmazása azonban – elsősorban a munkáltatók számára – nehézségekkel jár.

Az eredményes munkaerő-piaci beilleszkedés segítéséhez a foglalkoztathatóság javítását meg kell előznie, vagy ki kell egészítenie a képezhetőség javítására irányuló szolgáltatásoknak és az egyéni adottságokhoz igazodó, támogató szolgáltatásoknak.

Az iskolarendszeren kívüli alternatív képzési programok az iskolából lemorzsolódott fiatalok számára egy új lehetőséget biztosíthatnak tanulmányaik folytatására, egyéni adottságaikhoz és körülményeikhez igazodó képzési formában.

A kisgyermeket nevelő alkalmazottak munkahelyi esélyegyenlőtlenségét főként a munkahelyi és a családi kötöttségek összeegyeztetésének nehézségeire vezethető. E nehézség kezeléséhez leggyakrabban nyújtott segítség az, hogy a kisgyermekesek szabadságolásakor figyelembe veszik gyermekeik iskolai szüneteinek időpontját. Ugyanakkor a kisgyermekesek pozitív diszkriminációja a szabadságolásakor súrlódásokat okoz, és ezzel nehezíti is e csoport foglalkoztatását. Nemesgulácson nem működik bölcsőde, mely a 3 éven aluli gyermek részére nyújthatna megfelelő ellátást, felügyeletet és gondozást.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása. A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában. A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést. A családi gyermekfelügyelet keretében kétévestől négyéves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem, vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott, - a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás, - a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (A nemzeti köznevelésről szóló törvény (a továbbiakban: Nkntv.) 8. §.

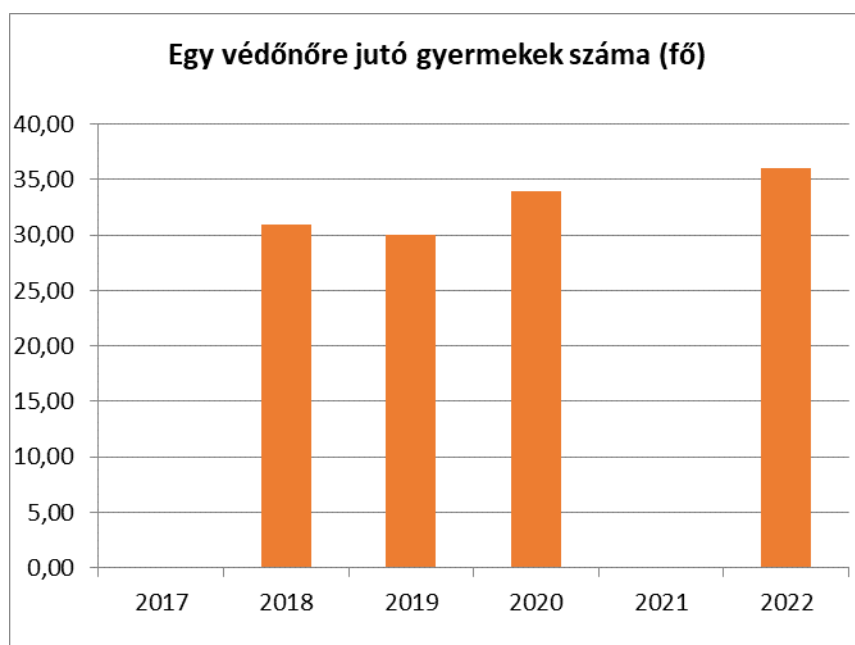
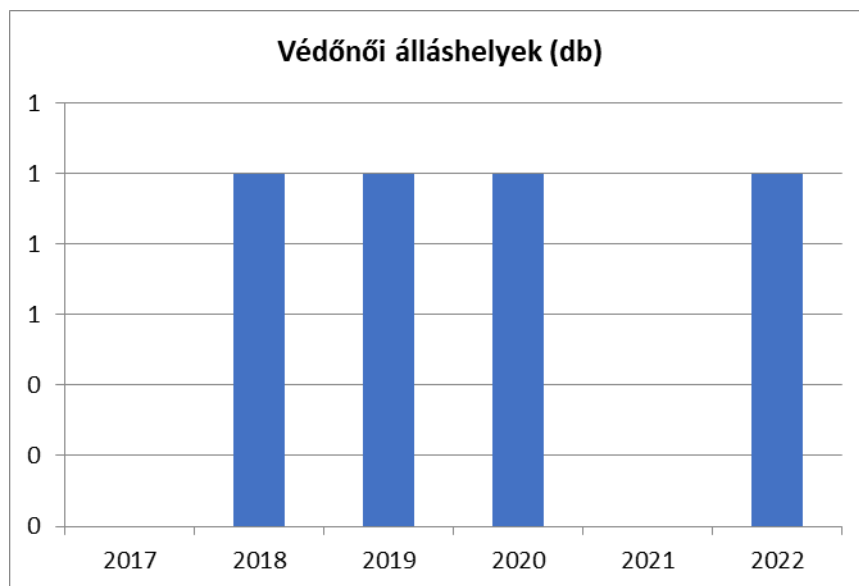
Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Felmerül kérdésként, hogy gyestről, gyedről a munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülői feladatait, biztosítanak-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	26	-
2018	1	31	31
2019	1	30	30
2020	1	34	34
2021	1	37	37
2022	1	36	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Településünkön a nőket ért ilyen irányú atrocitásról nincs adatunk sem tudomásunk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetbe került családok, nők, gyermekek lakhatási problémáinak megoldására városunkban megoldást nem találhatunk. Az önkormányzat anyagi forrásai jelenleg nagyon szűkösek, a korábbi időszakban pedig a lakhatási gondok

megoldása igényként nem merült fel, így a települési önkormányzatok ezen problémák megoldására nem rendezkedtek be.

A vármegyében található Egyesített Szociális Intézmények Családok Átmeneti Otthona (Pápa) és a VMJV Szociális Gondozási Központ által működtetett Családok Átmeneti Otthona kizárólag Pápa és környéke, illetve Veszprémből helyeznek el rászorulókat. Krízishelyzetben az egész ország területéről is fogadnak.

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. A gyermekek

védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, hogy az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt el kellene választani a gyereket a szülőjétől.

Az anyaoththonok elsődleges feladata a megelőzés a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozására.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzati hivatal adatai szerint az önkormányzati választások során a képviselőjelöltek száma között mindig kevesebb volt a nő, mint a férfi. A helyben működő intézményekben ezzel szemben (önkormányzati hivatal, óvoda, iskola) viszont több nő dolgozik. Ez is igazolja azt a tendenciát, hogy a közszféra területén több nőt foglalkoztatnak, mint férfit. A nők közéletben való szerepvállalásának erősítése érdekében szükséges programok szervezése a lányok majdani közéleti szerepvállalásának elősegítése érdekében, adat- és információgyűjtés a helyi munkaadók fiatal, illetve kisgyermekes nők alkalmazásával kapcsolatos attitűdjéről.

Nemesgulács Község Önkormányzata Képviselő Testületének 1 nő tagja van. A közös hivatal alkalmazásában lévő dolgozók jelentős része nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Nemesgulácson is valószínűleg ugyanazok a társadalmi problémák érintik a nőket, mint országos szinten. Munkanélküliség, anyagi nehézségek, életszínvonal csökkenése. Van egy olyan vékony réteg Magyarországon, aki anyagilag nagyon jól él, és minél jobban eltávolodik az egyre inkább lecsúszó középrétegtől. A kistélepülésen ez nem igazán mutatkozik meg, itt a középréteg alkot egy nagyon vékony réteget, és a mélyszegénységben élők egyre többen vannak. Ezen csak országos szinten lehetne változtatni, a gazdasági fellendüléssel, munkahelyek teremtésével. Az önkormányzatok helyzete évről évre nagyobb mértékben ellehetetlenedik, ma már szinte csak pályázati lehetőségek révén tudnak és próbálnak előre lépni. A régebben fejlesztésre fordítható összegeket is felemészti a település működésének biztosítása.

Ettől függetlenül a közösség mindent megtesz annak érdekében, hogy itt tartsa a fiatal nemzedéket, hogy a nőknek és családjaiknak olyan körülményeket biztosítsanak a maguk lehetőségein belül, hogy merjenek gyermekeket szülni, hiszen Nemesgulács lakossága még nagyon sokáig szeretné ezt a kis közösséget fenntartani és elkerülni azt, hogy előregedő faluként lakosság száma lassan elfogyjon.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Foglalkoztatást segítő programok nem voltak a településen	Foglalkoztatást elősegítő programok szervezése a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával és a környező önkormányzatokkal közösen.
A településen nincs bölcsőde	Az önkormányzat a korai fejlesztést megoldja, más önkormányzatokkal vagy az egyházzal társulva.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

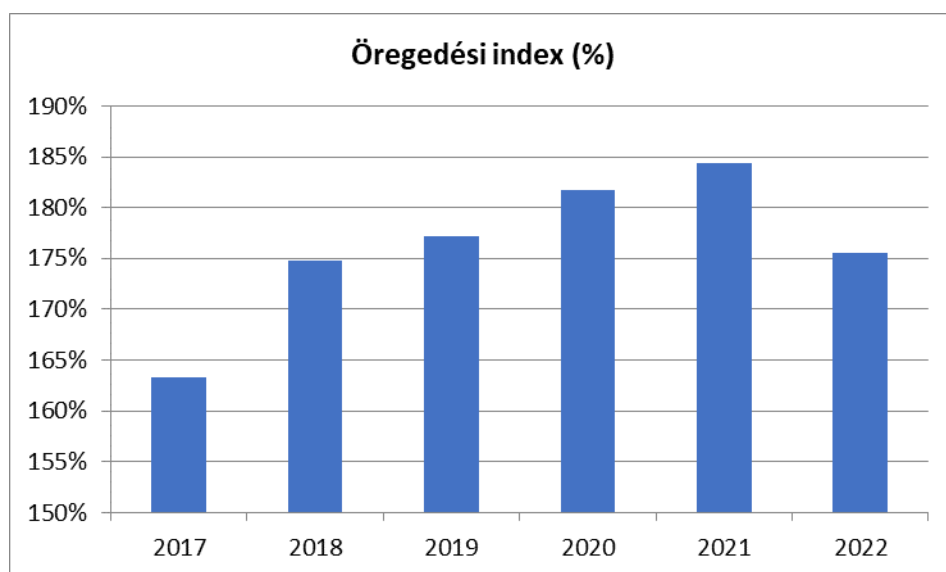
A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az öregek aránya a Föld teljes népességét figyelembe véve 2000-ben 10% volt, 2050-ben 25% körül várható, míg ez az arány Európában 36-37%-os mértéket mutat. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, a vándorlások szerepe eddig nem volt meghatározó. Míg a demográfiai öregedés, a korstruktúra romlása a maga átütő társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelenthet, az életkor meghosszabbodása nagyon is pozitív jelenség. A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére.

Az idős korosztály egyre több időt tölt a lakásában, kevesebbet mozdul ki, így életük minősége szempontjából nem mindegy, hogy milyen lakásuk nagysága, komfortfokozata, felszereltsége. Ez a korosztály már nem a felhalmozás időszakában van, hanem éppenséggel a lakás az élet során létrehozott egyik legjelentősebb felhalmozás. A megteremtett körülmények már véglegesnek tekinthetők, mivel az időskorú emberek már ritkán változtatnak lakóhelyükön. A lakás nyújtotta biztonság egyre fontosabbá válik, mert a lakáson belül az idős ember még képességei birtokában érezheti magát. Lakáson kívül azonban számos, váratlan szituáció állhat elő. A” lakásba való bezárkózás” viszont a társas kapcsolatok beszűkülését, elmagányosodást okozhat. A problémák nagyrészt az egyszemélyes háztartásokban jelentkeznek, ahol az idős ember egymaga kénytelen

megélni jövedelméből, gondoskodni a lakásban jelentkező hibák javításáról, a lakás rendben tartásáról.

6.1. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	191	117	163,25%
2018	208	119	174,79%
2019	209	118	177,12%
2020	218	120	181,67%
2021	225	122	184,43%
2022	230	131	175,57%

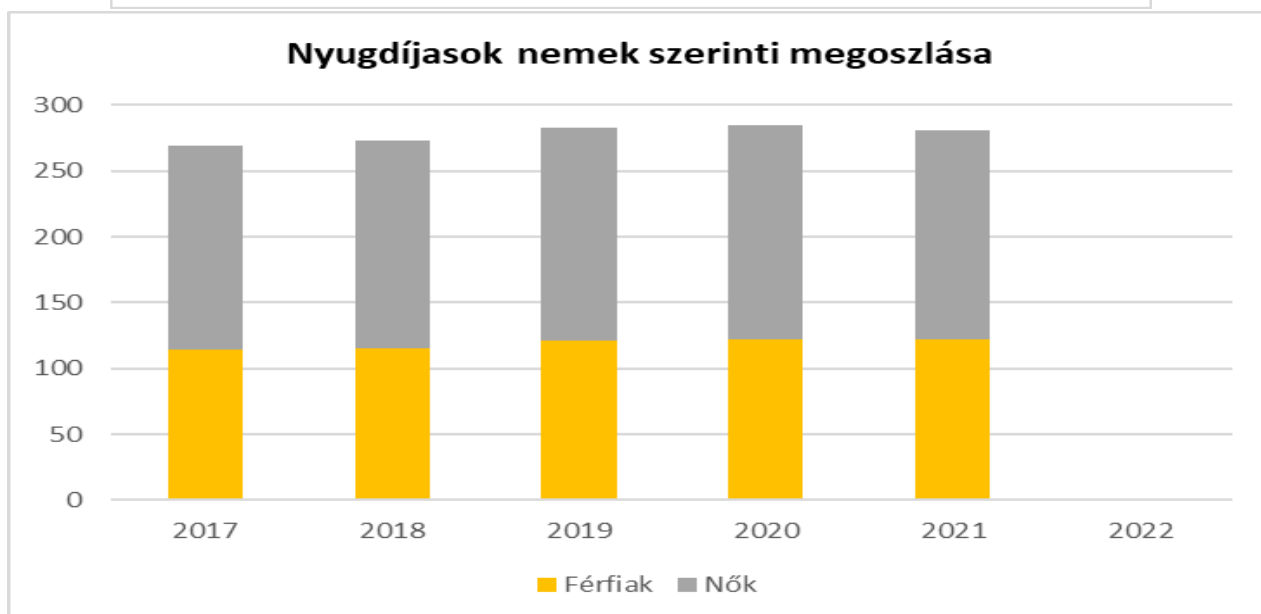
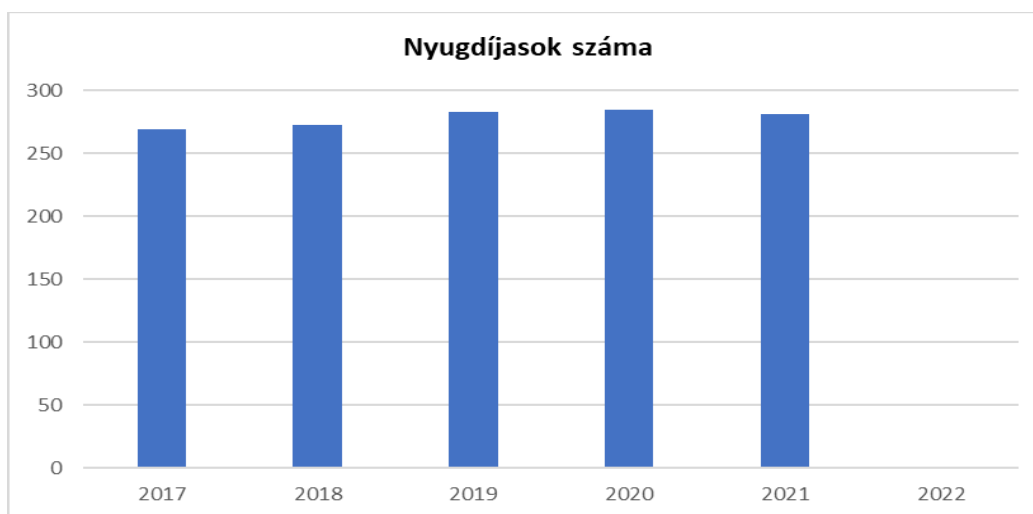
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	114	155	269
2018	115	158	273
2019	121	162	283
2020	122	163	285
2021	122	159	281

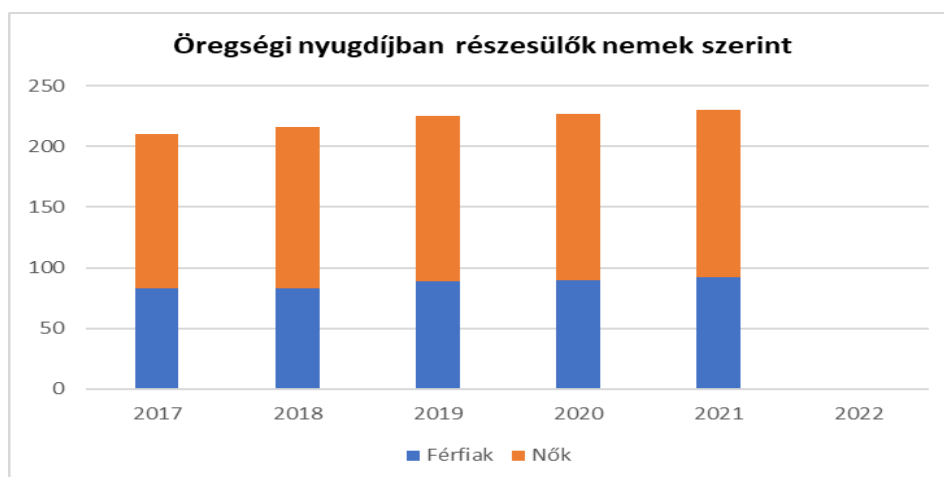
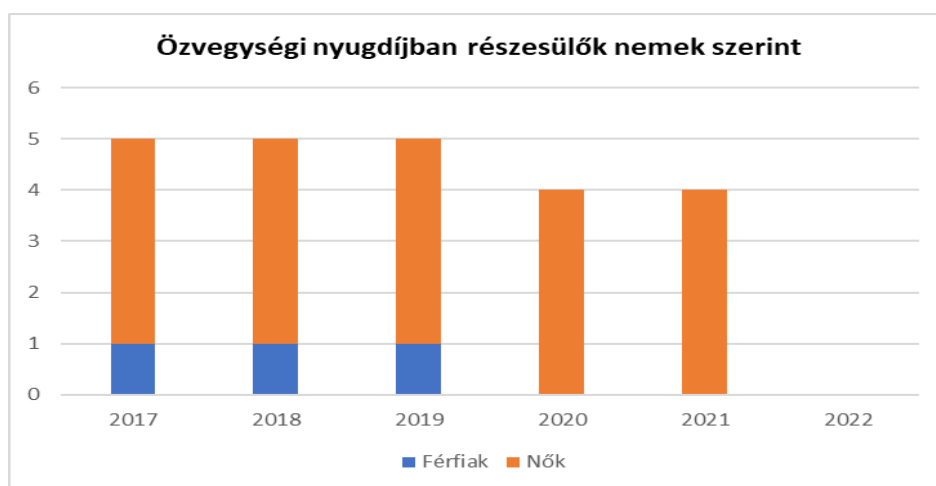
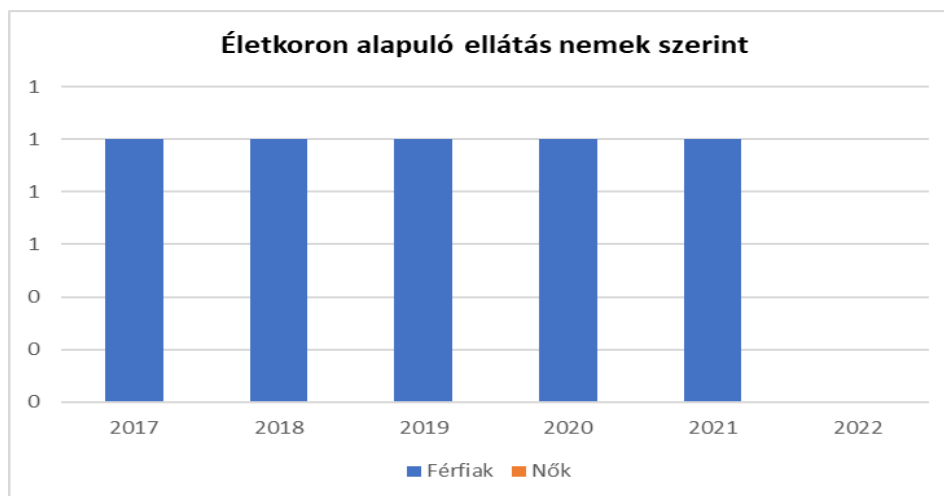
2022	n.a.	n.a.	-
------	------	------	---

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	1	0	83	127	1	4	0
2018	1	0	83	133	1	4	0
2019	1	0	89	136	1	4	0
2020	1	0	90	137	0	4	0
2021	1	0	92	138	0	4	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás:

Érdekesség, hogy míg a település erőteljesen előregedő, addig a 2012-2017-ig tartó időintervallumban a nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma stagnál. A nyugdíjkorhatárt betöltött emberek általában nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, melyek egy fix, és többnyire évről évre kisebb-nagyobb mértékben csökkenő tendenciát mutatnak. A korábbi adatokból megállapítható az is, hogy idősebb korcsoportban a nők

száma több mint a férfiaké, így feltételezhető az is, hogy nyugellátásban is több nő részesül, mint férfi.

A táblázat összes nyugdíjasra vonatkozó oszlopa nem tölthető ki teljesen korrekt módon, mivel a nyugdíjkorhatár évenként változik. Vannak korkedvezményes nyugdíjasok, előnyugdíjasok, akik az adatbázisokban nem jelennek meg. Az elmúlt években a nyugdíjrendszert többször átalakították, mely leginkább a nyugdíjkorhatár emelésével járt, de számos ellátási formát is megváltoztattak, felülvizsgáltak kormányzati szinten, mely az emberek anyagi helyzetét némely esetben jelentősen érintette.

A I-II-III. csoportú rokkantsági nyugdíj megszűnt, a rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek közül több ember felülvizsgálatát elvégezte a szakértői bizottság, mely alapján a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság döntött arról, hogy a felülvizsgálat után ezek a személyek rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs járadékban részesülnek. A rehabilitációs járadékban részesülőket az új rendelkezések értelmében, a közeljövőben vissza kell vezetni a munkaerő-piacra.

A felülvizsgálattal érintett emberek számáról, a részükre megállapított ellátásról az önkormányzat információval nem rendelkezik.

Azon személyek részére, akik nyugellátásra vagy nyugdíjszerű ellátásra nem szereztek jogosultságot és egyéb forrásból sem rendelkeznek jövedelemmel megélhetésük biztosítására a 65. életévüket, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyeket - ha a jogszabályi feltételeknek is megfelelnek - időskorúak járadékában részesítik. Ezen támogatásra való jogosultságát már 2013 január 1-től a járási hivatal állapítja meg.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	16	11	27	20	17	18
41-45 év (TS 042)	Fő	2	0	2	3	1	1
	%	12,50%	0,00%	7,41%	15,00%	5,88%	5,56%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	0	3	3	1	4
	%	18,75%	0,00%	11,11%	15,00%	5,88%	22,22%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	1	3	1	1	1
	%	12,50%	9,09%	11,11%	5,00%	5,88%	5,56%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	3	2	2	6	1
	%	18,75%	27,27%	7,41%	10,00%	35,29%	5,56%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	5	6	6	5	6
	%	12,50%	45,45%	22,22%	30,00%	29,41%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az időse, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznek jövedelemkiegészítő tevékenységet.

- b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Nemesgulácson a lakosság nagy része kertes házban lakik, így rendelkezik a környéken található szőlőbirtokkal. A házi szőlő és bortermelés során akad munka bőven, így akinek az egészségi állapota engedi, saját szükségletein felül, még gyermekeiknek is úgy próbálnak segíteni, hogy saját maga megtermeli kiskertben a zöldség, gyümölcsfélét, vagy a szőlőterületek megművelésével plusz bevételi forrásra tesznek szert.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

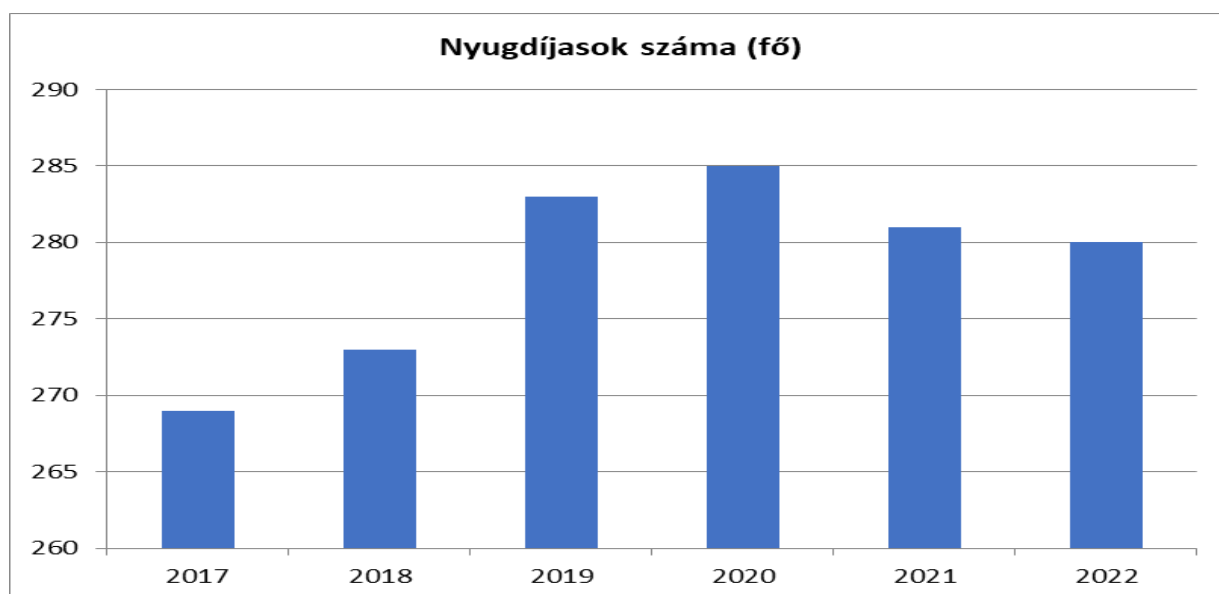
A településen a foglalkoztatás terén az idős korból származó hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	114	155	269
2018	115	158	273
2019	121	162	283
2020	122	163	285
2021	122	159	281
2022	122	158	280

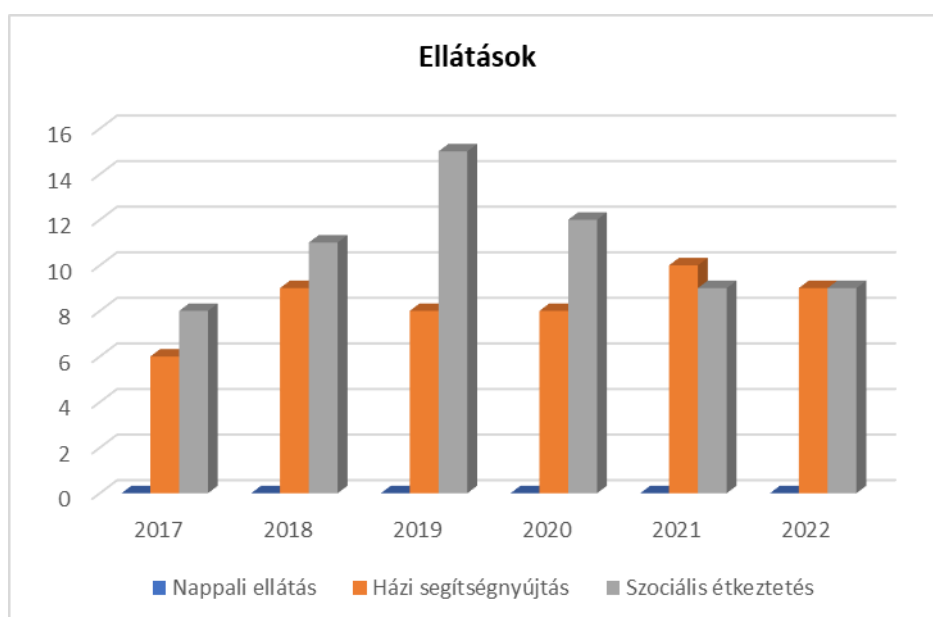
Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	191	0	6	8
2018	208	0	9	11
2019	209	0	8	15
2020	218	0	8	12
2021	225	0	10	9
2022	230	0	9	9

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Nemesgulács településen a nappali ellátás nem megoldott. Azonban régóta tervben van egy- akár több környező település általi összefogásból megvalósuló- a nappali ellátást megoldó idős otthon létrehozása, különösen a növekvő idősödő lakosságot figyelembe véve.

Az önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A házi segítségnyújtás keretében:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában,
- az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás megfelelő. A nyugdíjasok közösségi aktivitása az utóbbi időben növekedett, megalakult a helyi nyugdíjas klub, valamint minden évben megrendezésre kerül az idősek napja.

b) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártasságára vonatkozóan nincs adat. A mai világban azonban ahhoz, hogy az idősebb korosztály is lépést tudjon tartani az információ áradattal, mindenképpen szükség lenne ilyen a számítógép és az internet használatára vonatkozó programok szervezésére, hogy használatuk ne legyen gond számukra.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Ide tartoznak a már említett nyugdíjas klub, az évek óta hagyományosan megrendezett Mindenki Karácsonya elnevezésű ünnepség, ahol az időseket az óvodások, az iskolások műsorral köszöntik. Az év folyamán folyamatosan megrendezésre kerülő rendezvényeink – falunap, idősek napja, augusztus 20-i ünnepség, az év közbeni egyéb programok, melyek minden korosztály számára kikapcsolódást nyújtanak, így az időseknek is.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek informatikai jártasságára vonatkozóan nincs adat.	Kutatás készítése a Nemesgulácsi Idősek Klubjában az informatikai jártasság felmérésével
A nappali ellátás a településen nem megoldott.	A nappali ellátásra alkalmas intézmény létrehozása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

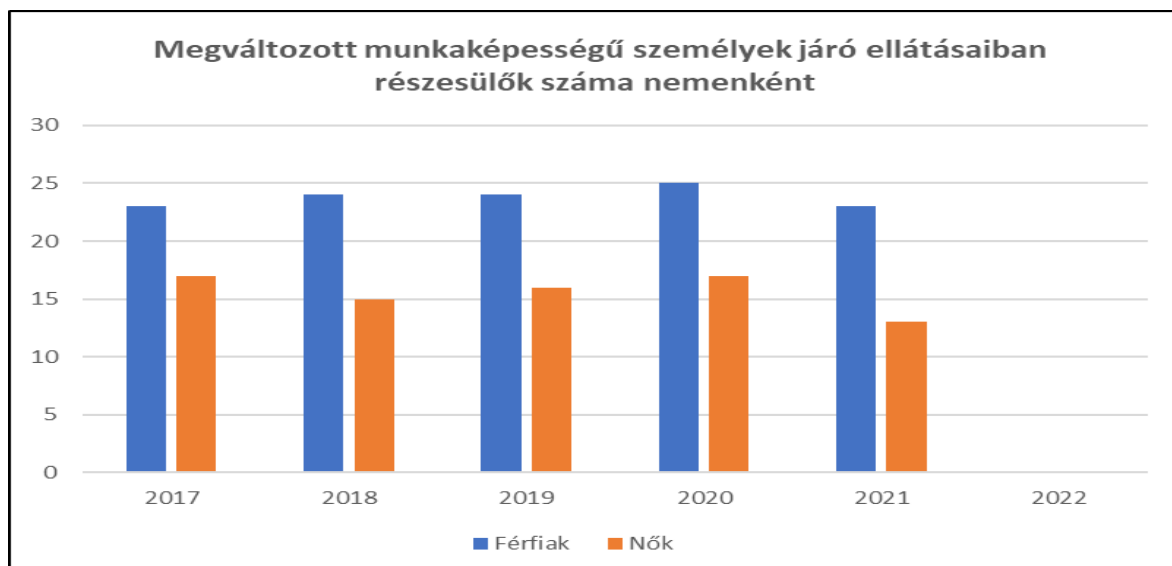
A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon. A népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6% (TEIR adatok) A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan statisztikai adatok nem adnak teljesen valós képet a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A településen többen is vannak, akik mozgásukban vagy látásukban egészség károsodottak. Így az esetleges problémáikat e célcsoporttal szükséges kezelni.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kultúra és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	23	17	40
2018	24	15	39
2019	24	16	40
2020	25	17	42
2021	23	13	36
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A KSH adatai alapján településünkön a szociális ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma nem túl jelentős, ennek ellenére nagyon fontos, hogy a mindennapi életük megkönnyítése érdekében élhető környezetet és emberhez méltó életkörülményeket biztosítsunk a számukra. Ez azonban addig nem lehetséges, míg nem vagyunk tisztában azzal, hogy Nemesgulácson mennyien vannak és milyen fogyatékossgal élnek. Sajnos erre vonatkozó adatbázist az önkormányzat eddig még nem hozott létre.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön, a foglalkoztatás területén, a fogyatékossg okán történt hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen felnőtt korú értelmi fogyatékos és halmozott fogyatékossgal élő személyeket ellátó intézmény nem működik. E szolgáltatást a Tapolca melletti Lesencetomajon található Veszprém Vármegyei Fogyatékos személyek Pszichiátriai és szenvedélybetegek Intézményében vehető igénybe.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A Kormány megalkotta a rokkantsági nyugdíjrendszer átalakításához kapcsolódó új intézményrendszer koncepcióját, melynek keretén belül 2012-ben bevezetésre került a megváltozott munkaképességű személyek új ellátási rendszere.

Kimunkálásra került a komplex minősítés szabályrendszere, megváltozott a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal feladat és hatásköre, valamint létrejöttek a megyei és fővárosi kormányhivatalok önálló szakigazgatási szerveiként működő, elsőfokú közigazgatási hatósági jogkörrel felruházott rehabilitációs szakigazgatási szervek.

A régi ellátási típusokat újak váltották fel:

- Rehabilitációs ellátás
- Rokkantsági ellátás

2011. évi CXCI. tv 2. § (1) szerint megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60%-os vagy kisebb mértékű, és aki

a) a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül legalább 1095 napon át a Tbj. 5. §-a szerinti biztosított volt,

b) keresőtevékenységet nem végez és

c) rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Megváltozott munkaképességű munkavállalók támogatásai:

- Munkahely rehabilitációs célú átalakítása
- Bér- és költségkompenzáció
- Tranzitfoglalkoztatás
- Tartós támogatott foglalkoztatás
- Rehabilitációs kártya: a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának új eszköze. A rehabilitációs kártyát a rehabilitációs szakigazgatási szervnél kérelem benyújtásával kell igényelni. A rehabilitációs szakigazgatási szerv a kártyára való jogosultságot ellenőrzi, és a jogosultság fennállása esetén a kérelmet továbbítja az állami adóhatóság részére.

Rehabilitációs szakigazgatási szervvel való együttműködéshez kapcsolódó támogatások:

- Munkaközvetítés vagy bértámogatással való elhelyezés
- Munkaerő-piaci képzéseken való részvétel lehetősége
- Vállalkozó válás támogatása
- Szolgáltatások biztosítása (pl.: rehabilitációs tanácsadás, álláskeresési tanácsadás, motivációs tréning)
- Mentori szolgáltatás
- Munkáltatók számára nyújtott szolgáltatások
- Egyéb segítő civil szervezetekkel való együttműködés

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A hatályos jogszabályoknak megfelelően az új beruházások és felújítások akadálymentesített környezet biztosításával történnek. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettsége, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. A település Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve és Településfejlesztési Konceptió felülvizsgálata során az akadálymentesítésre figyelemmel kell lenni. Nemesgulácson az Önkormányzat tulajdonában számos épület áll: Hivatal, Művelődési és Sportház, Napközi Otthonos Óvoda épülete, orvosi rendelő, könyvtár, ravatalozó, sportöltöző, valamint számos önkormányzati lakás, ám ezeknek csak kisebb része akadálymentesített.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő összes épület teljes akadálymentesítése olyan költséget emésztene fel, melyre az Önkormányzat nem rendelkezik megfelelő tőkével. Nemesgulács Község Önkormányzata tulajdonában lévő épületek teljes akadálymentesítésére kizárólag pályázati úton van lehetőség.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesíttség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személyek számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása biztosított. A mozgáskorlátozottak ezeket az intézményeket gond nélkül meg tudják közelíteni. A Hivatal épülete azonban forrás hiányában még nem lett akadálymentesítve.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A települése egyik nagy munkáltatója az önkormányzat. Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek közül csak a hivatal épülete nem akadálymentes.

A településen található többi munkáltatóról nincsen adat, hogy náluk az akadálymentesítés megoldott-e.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat a Nemesgulács belterületén található járdák felújításával igyekszik folyamatosan javítani a településen a közlekedés minőségét és biztonságát.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

A településen fogyatékosok nappali intézménye nincsen, de igény sem merült fel rá.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A megváltozott munkaképességű személyek korábban részesültek utazási kedvezményben. Ez azonban jogszabályváltozás miatt már nem vehető igénybe, így jelenleg a településen ilyen jellegű hátránykompenzáló juttatás vagy szolgáltatás nincs.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat épülete nem akadálymentesített	Felújítások során törekedni kell az önkormányzati épületek legalább részben történő akadálymentesítésére
Nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű adat a településen fogyatékkal élők számáról és a fogyatékoságuk típusáról	Adatgyűjtés a településen fogyatékkal élő személyekről, valamint azok fogyatékoságának típusáról az olyan intézkedések bevezetéséhez, mely megkönnyítheti a mindennapi életüket

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Utak, járdák padkák minősége nem megfelelő	A belterületi utak, járdák és padkák állapotának felülvizsgálata és felújítása
Művelődési ház korszerűsítése	A művelődési ház komfortfokozatának növelése
Hivatal épületének fejlesztése	Az ingatlan komfortfokozatának növelése
Napközi épületének felújítása és energetikai korszerűsítése	Az elavult fűtési rendszer korszerűsítése és komfortfokozatának növelése
Bérlakások kialakítása	A régi iskola épületének felújítása és ebből új bérlakások kialakítása
Önkormányzati ingatlanok energetikai korszerűsítése	Az elavult fűtési rendszerek korszerűsítése, energetikai felújítása, hasznosítása
Orvosi szolgálati lakás minősége nem megfelelő	Szolgálati lakás felújítása és hosszú távú fenntartása
Kommunális eszközök hiánya	A település karbantartási munkáihoz új kommunális eszközök beszerzése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Nemesgulácson több civil szervezet is tevékenykedik. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik támogatni a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Jelentős civil szervezetek:

- Nemesgulácsi Polgárőr Szervezet
- Nemesgulácsi Nyugdíjas Érdekvédelmi és Érdekképviselői Egyesület
- Magyar Vöröskereszt

- Nemesgulács-Kisapáti Sportegyesület
- Nemesgulács Jövőéért Civil Szervezet
- Nemesgulács Iskolájáért Alapítvány
- „Zöldág Közhasznú Alapítvány a nemesgulácsi gyermekekért”
- Táncoló Talpak Táncsoport és Kulturális Szolgáltató Egyesület

A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen nemzetiségi kisebbségi csoportok nem élnek, így önkormányzatuk sincs, más nemzetiségi önszerveződések sem alakultak ki. Az Önkormányzat és az Egyház kapcsolata nagyon jónak mondható, a helyi plébános az Önkormányzat szervezésében lévő rendezvényeken rendszeresen tiszteletét teszi.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Nemesgulácsi Napközi Otthonos Óvodát a Nemesgulács, Kisapáti és Káptalanfői Intézményfenntartó Társulás tartja fenn. Ezen kívül Nemesgulács település a Szigligeti Közös Önkormányzati Hivatal egyik társtelepülése, amelyben a többi település (Badacsonytördemic, Hegymagas, Káptalanfői, Kisapáti, Szigliget) szoros, mindennapi kapcsolatban van.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Nemzetiségi Önkormányzatok nem találhatók a településen.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A Nemesgulácsi Nyugdíjas Klubbal együttműködve a település segíti az időseket.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

For-profit szereplők a településen nem vesznek részt a HEP létrehozásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények,

egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a településünkön dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek. Módszere a személyes és online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.*

A települése honlapján (www.nemesgulacs.hu) az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.*

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Foglalkoztatást elősegítő programok hiánya	A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával karöltve foglalkoztatást segítő programok szervezése a településen.
Gyermekek	Gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenysége a településen nem megoldott	Gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének hasznos eltöltése
Gyermekek	Fogyatékkal élő és ép gyermekek találkozásának lehetőségei (napi szinten) minimálisak, vagy egyáltalán nincsenek	Érzékenyítő foglalkozások az ép gyermekek részére. Iskolai pályázat gyermekeknek, ami sérült társaikról szól. Közös gyermekprogramok szervezése.
Idősek	Az idősek informatikai jártasságára vonatkozóan nincs adat.	Kutatás készítése a Nemesgulácsi Idősek Klubjában az informatikai jártasság felmérésével
Idősek	A nappali ellátás a településen nem megoldott.	A nappali ellátásra alkalmas intézmény létrehozása.
Nők	Foglalkoztatást segítő programok nem voltak a településen	Foglalkoztatást elősegítő programok szervezése a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával és a környező önkormányzatokkal közösen.
Nők	A településen nincs bölcsőde	Az önkormányzat a korai fejlesztést megoldja, más önkormányzatokkal vagy az egyházzal társulva.
Fogyatékkal élők	Az önkormányzat épülete nem akadálymentesített	Felújítások során törekedni kell az önkormányzati épületek legalább részben történő akadálymentesítésére
Fogyatékkal élők	Nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű adat a településen fogyatékkal élők számáról és a fogyatékoságuk típusáról	Adatgyűjtés a településen fogyatékkal élő személyekről, valamint azok fogyatékoságának típusáról az olyan intézkedések bevezetéséhez, mely

		megkönnyítheti a mindennapi életüket
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Utak, járdák padkák minősége nem megfelelő	A belterületi utak, járdák és padkák állapotának felülvizsgálata és felújítása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Művelődési ház korszerűsítése	A művelődési ház komfortfokozatának növelése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Hivatal épületének fejlesztése	Az ingatlan komfortfokozatának növelése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Napközi épületének felújítása és energetikai korszerűsítése	Az elavult fűtési rendszer korszerűsítése és komfortfokozatának növelése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Bérlakások kialakítása	A régi iskola épületének felújítása és ebből új bérlakások kialakítása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Önkormányzati ingatlanok energetikai korszerűsítése	Az elavult fűtési rendszerek korszerűsítése, energetikai felújítása, hasznosítása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Orvosi szolgálati lakás minősége nem megfelelő	Szolgálati lakás felújítása és hosszú távú fenntartása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Kommunális eszközök hiánya	A település karbantartási munkáihoz új kommunális eszközök beszerzése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő méltóságú személyként élhetnek. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminősége folyamatosan javuljon. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi és lelki egészségének biztosítását. Folyamatosan odafigyelünk az idősek megfelelő ellátására és tájékoztatására. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családban és a munkában elfoglalt helyük megbecsülését. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők igényeire, a mindennapi életvitelükhöz nélkülözhetetlen szükségleteik biztosításával.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Utak, járdák, padkák felújítása	A települése bel- és külterületi útjainak, valamint járdák, padkák felújítása	A teljes lakosság akadály mentesen közlekedhessen a település belterületi útjain, járdákon, padkákon.	önkormányzat pénzügyi terve	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Elsősorban pályázati forrásból, valamint az önkormányzat költségvetése terhére a település belterületi útjainak felújítása. Kiemelt fontossággal a Templomcsapás út szilárd burkolatúvá tétele, és ennek a vízelvezetésének megoldása.	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	támogatás elnyerése, lakossági elégedettség	pályázati forrás, önkormányzat önköltsége	hosszú távú	nem releváns
2	Művelődési ház korszerűsítése	A művelődési ház tetőszerkezetének cseréje, homlokzati szigeteléssel és nap panelekkel való ellátása.	A művelődési ház komfortfokozatának növelése, az élhetőbb környezet biztosítása a lakosság számára.		Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati forrás bevonásával energia takarékos fűtés kialakítása, a tetőszerkezet cseréje, homlokzati hőszigetelés megvalósítása.	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	Élhetőbb környezet elérése a lakosság elégedettsége	pályázati forrás	hosszú távú	nem releváns
3	Hivatal épületének fejlesztése	A hivatal épületének homlokzati hőszigetelése, valamint a tetőszerkezet cseréje	Az ingatlan komfortfokozatának növelése, az élhetőbb környezet biztosítása.		Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati forrás bevonásával a hivatal épületének tetőszerkezetének felújítása, homlokzati hőszigetelése.	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	Élhetőbb környezet, elégedett munkaadó	pályázati forrás	hosszú távú	nem releváns
4	Napközi konyha épületének felújítása és energetikai korszerűsítése	A napközi konyha épületének energetikai korszerűsítése tetőszerkezet cseréje és nyílászárók cseréje.	Energiatakarékos fűtés kialakítása az épület komfortfokozatának növelése, az élhetőbb környezet kialakítása, hosszú távú fenntartása		Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Nemesgulács, József Attila utca 70. szám alatti ingatlan tetőszerkezetének cseréje, nyílászárók cseréje és energetikai korszerűsítése.	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	Élhetőbb lakosság	pályázati forrás	hosszú távú	nem releváns
5	Régi Iskola épületének felújítása és bérlakások felújítása	A volt iskola épületének teljes körű felújítása	Az ingatlan teljes körű felújítása majd bérlakások kialakítása		Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Nemesgulács, József Attila utca 70. szám alatti ingatlan épület	polgármester	2029. 12. 01. (szombat)	pályázati forrás elnyerése, elégedett	pályázati forrás	hosszú távú	nem releváns

	kialakítása	tetőszervezet cseréje, fűtés korszerűsítése, nyílászárók cseréje, homlokzati hőszigetelés bérbe vegyék az ingatlant és ez idő terek újra elosztása és bérlakások házat vásároljanak kialakítása.	a településen. Lehetőséget biztosítunk a fiataloknak, hogy kedvezményes áron bérbe vegyék az ingatlant és ez idő alatt a településen és bérlakások házat vásároljanak vagy építsenek.		Koncepció	tetőszervezetének cseréje, fűtés korszerűsítése, homlokzati szigetelés és nyílászáró cseréje, továbbá a belső terek újra elosztása és ebből 5 bérlakás kialakítása fiatalok számára.			lakosság, növekvő népesség				
6	Önkormányzati ingatlan fejlesztése	Az ingatlan tetőszervezetének cseréje, energetikai korszerűsítése, nyílászárók cseréje és homlokzati szigetelése	Az ingatlan tetőszervezetének cseréje, energetikai korszerűsítése, nyílászárók cseréje és homlokzati szigetelése, belső átalakítása		Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Nemesgulács, József Attila utca 45. szám alatti volt óvoda épület tetőszervezetének és nyílászáróinak cseréje, homlokzati szigetelése, energetikai korszerűsítése és a belső terek átalakítása, ezt követően Múzeum és turisztikai központ kialakítása.	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	pályázati forrás elnyerése, elégedett lakosság, új szolgáltatás megjelenése a településen	pályázati forrás	hosszú távú	nem releváns	
7	Orvosi szolgálati lakás felújítása	A településen lévő orvosi szolgálati lakás felújítása, nyílászárók cseréje, energetika korszerűsítése	A szolgálati lakás felújítása és hosszú távú fenntartása		Országos Fejlesztési Területfejlesztési Koncepció	Nemesgulács, József Attila utca 53. szám alatti szolgálati lakás felújítása, nyílászárók cseréje, és energetikai korszerűsítése	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	pályázati forrás elnyerése, lakosság elégedettsége	pályázati forrás	hosszú távú	nem releváns	
8	Kommunális eszközök fejlesztés	A település karbantartási feladatai ellátásához szükséges eszközök beszerzése	A település karbantartási feladatainak ellátásának elősegítése		Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Kommunális eszközök fejlesztése pályázati forrás igénybe vételével	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	Az Önkormányzat kötelező feladatának magasabb szintű ellátása a lakosság elégedettséges	pályázati forrás	hosszú távú	nem releváns	
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége													
1	Települési támogatások felülvizsgálata	Az önkormányzat szociális célú ellátásait szabályozó helyi rendeletben meglévő települési támogatások fenntartása.	A településen a szegények támogatása	alkötségvetés	Új Roma Stratégia	Az önkormányzat szociális célú ellátásait szabályozó rendelet jelenlegi ellátásainak fenntartása, a mélyszegénységben élők hatékonyabb segítségét célzó támogatási formák áttekintése	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	támogatás igénylők száma	önkormányzat költségvetése	hosszú távú	nem releváns	
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	Nyári napközis táborok szervezése	A nyári szünet idején	A nyári napközis táborok programjai		Nemzeti Ifjúsági Stratégia "Legyen	A művelődési házban a nyári szünet idején	polgármester, közművelődési	2029. 06. 01. (péntek)	gyerekek minél nagyobb számú	pályázati forrás, pedagógusok,	hosszú távú	nem releváns	

		megszervezett napközi táborra gyermekek elősegítését, szabadidejének gyermekek hasznos eltöltését, szabadidejének egyben szervezett hasznos eltöltését, felügyeletet továbbá szervezett biztosítva számukra. felügyeletet biztosítana a résztvevők számára.	nagyban elősegíteni a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltését, egyben szervezett felügyeletet biztosítva számukra.		jobb gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	anapközis tábor szervezése programokkal	munkatárs		résztvétele	segítő szakemberek résztvétele		
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nőket érő családon belüli erőszak feltárása, megelőzése	A nőket érő családon belüli erőszak feltárása és megelőzése	A családon belüli erőszak megelőzése és kockázatának csökkentése, a nők tájékoztatásával.	minden stratégia programmal összhangban van.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Jelzőrendszer működtetése, tájékoztatás a segítség lehetőségeiről, ingyenesen hívható segélykérő telefonszámok közzététele	szociális ügyintéző	2029. 12. 01. (szombat)	megküldött tájékoztató anyag, előadások száma, résztvevők száma	önkormányzati humán erőforrás 1 fő szakember, szórólapok anyagköltsége	hosszú távú	nem releváns
2	Közfoglalkoztatási fenntartása	A meglévő közfoglalkoztatási rendszer további igénybevétele.	Közfoglalkoztatás keretében történő munkaviszony biztosítása helyben.		Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	A közfoglalkoztatás keretében keresőtevékenység biztosítása helyben az önkormányzati intézményeinél azon nők számára akik a családi kötelezettségeik miatt, vagy egyéb más okból nem tudnak más munkaviszonyt létesíteni.	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	megfelelő létszám megléte	Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával való kapcsolattartás, támogatási igény benyújtása	hosszú távú	nem releváns
3	Egészségnap megszervezése	Egészségügyi szűrővizsgálatok végzése egy napon a településen	Több egészségügyi szűrővizsgálat elvégzése egy napon egy helyen.		Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Az egészségnap keretében több egészségügyi szűrővizsgálat megszervezése egy napon, egy helyen a település lakosai számára	polgármester, védőnő	2029. 07. 01. (vasárnap)	Lakosság megfelelő számú résztvétele	önkormányzat költségvetése, egészségügyi személyzet rendelkezésre állása	megfelelő érdeklődők és résztvevők esetén hosszú távú	nem releváns
4	Baba-Mama klub	A dolgozó és GYES-en, GYED-en lévő nők kapcsolódásának elősegítése különböző programok szervezésével	A nők kapcsolódási lehetőségeinek bővítése, a GYES-en, GYED-en lévő nők elszigetelődésének megakadályozása		Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	A művelődési házban főként a nőket érintő programok szervezése	polgármester, közművelődési munkatárs	2029. 06. 01. (péntek)	nők minél nagyobb számú résztvétele	terem biztosítása	hosszú távú	nem releváns
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Nappali ellátás biztosítása több településen	A település lakossága az évek során folyamatosan	Az elmagányosodás elkerülése végett, azaz, hogy a	Az önkormányzat valamennyi stratégiai	Időügyi Nemzeti Stratégia	Igények felmérése Alkalmos helyszíni felkutatása -A nappali	szociális ügyintéző, polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	A nappali ellátásban résztvevők száma	pénzügyi és humán erőforrás, helyszín	hosszú távú	nem releváns

	társulásával	előregszik. Az idősök számára a település ennek ellenére öregszik. Akívánjuk nappali ellátásuk egy olyan társulással, pedig nem mely több település megoldott. idős lakosságát képes ellátni.	is dokumentumával összhangban van		ellátást biztosító helyszíni kialakítása -Ellátás megszervezése Szükséges megállapodások, munkaszerződések megkötése -Munkaerő felvétele			nő a településen.	biztosítása, pályázati lehetőség a kialakításhoz			
2	Zebra kialakítása	A településen zebra kialakítása, ezzel megkönnyítve az idősök közlekedését a település legforgalmasabb pontján	Az idős korúak közlekedésének megkönnyítése és biztonságossága tétele		Idősügyi Nemzeti Stratégia	A településen nincs zebra, ennek kialakítása a település legforgalmasabb kereszteződése közelében	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	Az idősök közlekedésének megkönnyítése	Kapcsolatfelvétel és közreműködés a Közútkezelő Kht. illetékes szervével, tervezés, engedélyezés, pályázati forrás bevonása	hosszú távú	nem releváns
3	Figyeljünk egymásra	Kamerarendszer bővítése településen	Az idősök biztonságérzetének növelése, bűncselekmények megelőzése		Idősügyi Nemzeti Stratégia	A meglévő kamerarendszer bővítése a településen	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	nagyobb biztonságérzet, kevesebb bűncselekmény	pályázati forrás	hosszú távú	nem releváns
4	Idősök klubtagságának bővítése, kirándulások kiterjesztése	Az idősök klubtagságának kibővítése és nekik szervezett kiránduláson való részvétel kiterjesztése	Az idős, egyedülálló emberek elmágyarodásának megelőzésének megakadályozása, nyitás a közösség irányába.		Idősügyi Nemzeti Stratégia	A klubtagság bővítése az idősök köréből, továbbá a részükre szervezett kiránduláson való részvétel kiterjesztése új klubtagok felvétele	polgármester, klubvezető	2029. 06. 01. (péntek)	Érdeklődők száma	Idősök megkeresése, megszólítása klubvezető által, házi gondozó általi információ nyújtása a lakosság számára, önkormányzati támogatás, helyi vállalkozások, támogatók segítése	érdeklődés esetén hosszú távú	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Nemesgulács honlapjának akadálymentesítése	a község honlapja nem akadálymentesített a vakok és gyengénlátók számára.	A honlap komplex akadálymentesítése a vakok és gyengénlátók számára.	minden stratégiai programmal összhangban van	Országos Fogyatékgazdálkodási Program	pályázati kiírás figyelése, pályázat benyújtása	polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	kész honlap	önkormányzati önerő, pályázati támogatás	hosszú távú	nem releváns
2	Élet akadályok nélkül	A település közintézményeinek teljes körű akadálymentesítése	A település közintézményeinek akadálymentes elérése, az általunk		Országos Fogyatékgazdálkodási Program	Az önkormányzati hivatal és egyéb épületek akadálymentes elérése pályázati források	polgármester	2029. 06. 01. (péntek)	A mozgásukban korlátozottak számára könnyebbé válna	pályázati forrás	Hosszú távon megoldódna a közintézmények akadálymentes	nem releváns

			nyújtott szolgáltatások egyenlő eséllyel történő hozzáférés segítése			igénybevételével			az intézményekben való bejutás		elérése	
--	--	--	--	--	--	------------------	--	--	--------------------------------------	--	---------	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

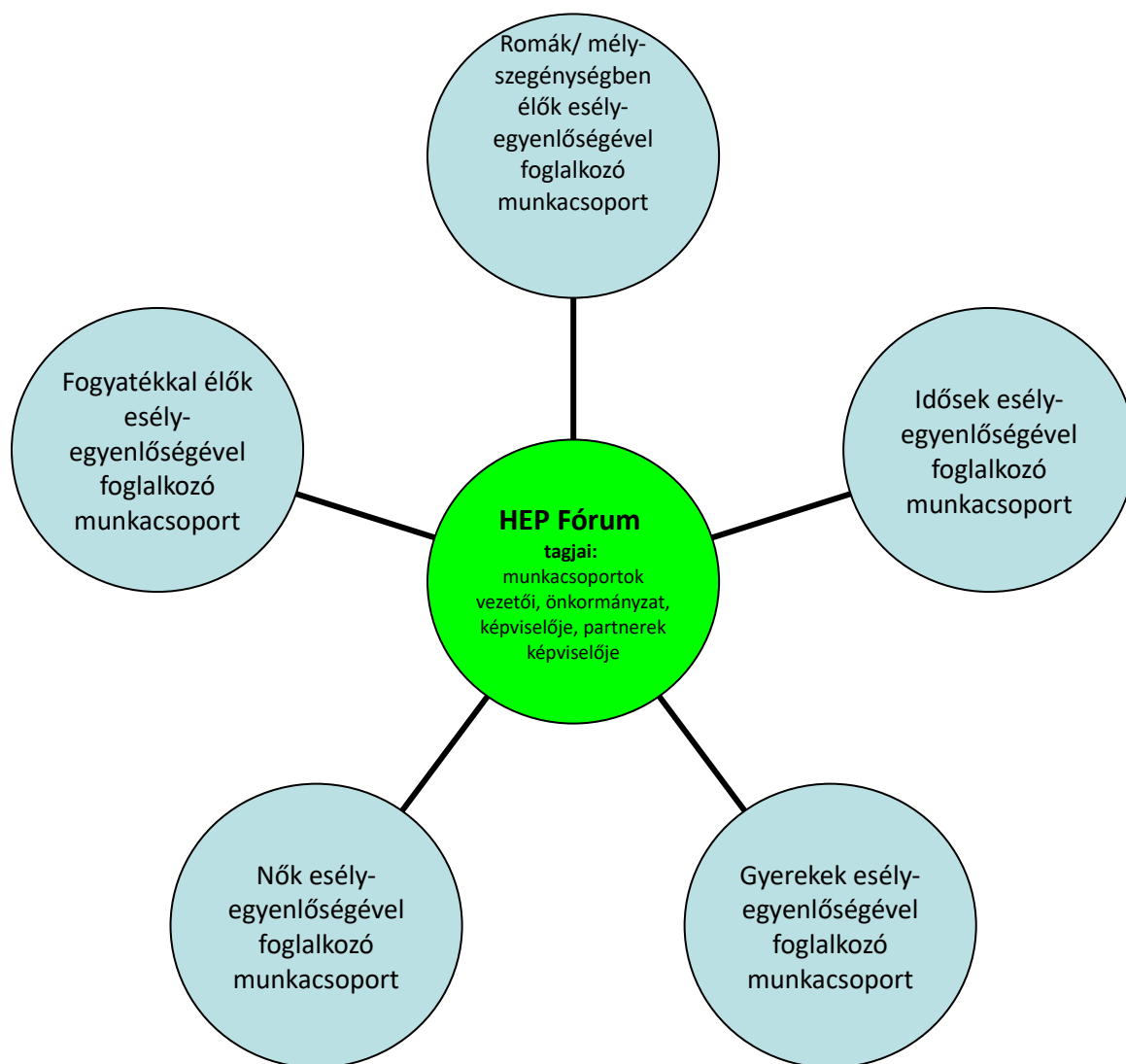
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Nemesgulács község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nemesgulács község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és az 58/2024. (IV. 22.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum *Nemesgulács 2024.05.13.*

**NEMESGULÁCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE**

HATÁROZAT KIVONAT

Nemesgulács Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2024. április 22. napján tartott soron következő nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

**Nemesgulács Község Önkormányzata Képviselő-testületének
58/2024 (IV.22.) Képviselő-testület határozata
a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról**

- 1.) Nemesgulács Község Önkormányzata Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal Nemesgulács Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 2024-2029. időszakra vonatkozóan elfogadja.
- 2.) Nemesgulács Község Önkormányzata Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert a dokumentum aláírására, továbbá megbízza, hogy a helyben szokásos módon tegye közzé, valamint küldje meg a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság illetékes Esélyegyenlőségi Mentora részére.

Határidő: 2024. május 21.

Felelős: Tompos László polgármester

Tompos László s.k.
polgármester

Tóthné dr. Titz Éva s.k.
jegyző

A kivonat hiteles!

Kiadva:

Nemesgulács, 2024. május 9.

Tóthné dr. Titz Éva jegyző nevében és megbízásából:

dr. Harkai Barbara
aljegyző

